

Η ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ «ΕΝ ΑΙΘΡΙΑ» ...ΣΤΑ ΧΕΡΙΑ ΣΑΣ!

Αγαπητοί φίλοι αναγνώστες,

Με τη γλώσσα της ευθύνης και της ελπίδας, που τόσα χρόνια επικοινωνούμε, σας ενημερώνουμε ότι η έκδοση της «ΕΝ ΑΙΘΡΙΑ» έχει φτάσει πλέον σε οριακό σημείο.

Το κόστος για κάθε φύλο (που ξεπερνά τα 700€) δεν μπορεί να καλυφθεί από τις συνδρομές, με αποτέλεσμα κάθε χρόνο να δημιουργείται ένα σημαντικό έλλειμμα, που καθιστά προβληματική τη συνέχιση της έκδοσης.

Παρά την ανάπτυξη της ηλεκτρονικής

ενημέρωσης και τη συνακόλουθη κρίση, που περνούν όλες οι έντυπες εκδόσεις, θεωρούμε ιδιαίτερα χρήσιμη τη συμβολή της εφημερίδας μας στα περιβαλλοντικά θέματα της περιοχής μας και ευρύτερα.

Να πούμε ότι η «ΕΝ ΑΙΘΡΙΑ» είναι το παλαιότερο οικολογικό περιοδικό πανελληνίως και το μόνο που κυκλοφορεί σε έντυπη μορφή ανελλιπώς εδώ και 29 χρόνια, κάθε μήνα.

Αξίζει λοιπόν τον κόπο να υποστηρίξετε αυτή μας την προσπάθεια με 3 τρόπους:

Δίνοντας εγκαίρως την ετήσια συνδρομή σας (15€) και, αν υπάρχει περιθώριο, κάτι παραπάνω.

Γράφοντας συνδρομητή ένα φίλο σας, ώστε να αυξήσουμε την κυκλοφορία της εφημερίδας.

Προβάλλοντας διαφημιστικά την επιχείρησή σας στις σελίδες της «εν αιθρία» (λεπτομέρειες στη σελ. 16).

Η επιβίωση της «ΕΝ ΑΙΘΡΙΑ» είναι πλέον στα δικά σας χέρια!
ΟΙΚΙΠΑ

Η εγκληματική λαθροθηρία στη Στροφυλιά πρέπει να παταχθεί!

ΛΑΘΡΟΘΗΡΑΣ ΠΥΡΟΒΟΛΗΣΕ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΜΕΛΟΥΣ ΤΗΣ ΟΙΚΙΠΑ ΣΤΟΝ ΠΡΟΚΟΠΟ!

Λαθροθήρας εν δράσει στη λιμνοθάλασσα του Πρόκοπου

Αντιμέτωποι με τα όπλα λαθροθηρών στο Εθνικό Πάρκο Υγροτόπων Κοτυχίου-Στροφυλιάς βρέθηκαν μέλος και φίλοι της ΟΙΚΙΠΑ στη λιμνοθάλασσα του Πρόκοπου. Ένας μάλιστα από αυτούς έφτασε στο σημείο να πυροβολήσει παραπάνω από μια φορά και από απόσταση 20 μέτρων προς την κατεύθυνση του μέλους της ΟΙΚΙΠΑ που βρισκόταν εκεί.

Η κλιμάκωση του θράους

των λαθροθηρών δεν είναι απλώς καμπανάκι, είναι καμπάνα. Είναι θετικό ότι ο ύποπτος για την εγκληματική αυτή ενέργεια συνελήφθη και οδηγήθηκε στον εισαγγελέα. Ορίστηκε τακτική δικάσιμος με τις κατηγορίες της απόπειρας πρόκλησης επικίνδυνων σωματικών βλαβών, παράβαση του νόμου περί όπλων και παράβαση του νόμου περί θήρας, καθώς στην προστατευόμενη περιοχή απαγορεύεται

το κυνήγι.

Η καταδίκη των πράξεων αυτών πρέπει να είναι καθολική. Η εξέλιξη αυτή, που δείχνει εμμέσως ότι η λαθροθηρία στις υγροτοπικές προστατευόμενες περιοχές δεν είναι απλώς ένα «παράνομο χόμπυ», αλλά πιθανόν να διακυβεύονται παράνομα εισοδήματα που προκύπτουν απ' αυτήν, επιβάλλει ανάλογη κλιμάκωση της αντιμετώπισής τους από τη συνδυασμένη δράση των αρμόδιων αρχών επιβολής της νομιμότητας.

Η απόπειρα των λαθροθηρών να μας εκφοβίσουν φυσικά θα πέσει στο κενό. Επαναλαμβάνουμε όμως για πολλοστή φορά: η λαθροθηρία στα εθνικά πάρκα και ιδίως στις υγροτοπικές περιοχές οφείλει να αντιμετωπιστεί αποτελεσματικά ως **οργανωμένη εγκληματική δραστηριότητα**, οι υπηρεσίες δίωξης να αποκτήσουν άμεσα επαρκή εξοπλισμό σε πλωτά μέσα, οι περιπολίες να πολλαπλασιαστούν.

Η άγρια ζωή στα Εθνικά Πάρκα είναι εθνικός πλούτος. Δεν μπορεί να αφήνεται έρμαιο στα χέρια εγκληματιών.

Η πίτα της ΟΙΚΙΠΑ!

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΡΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟ 2019

Πλούσιος και φέτος ο απολογισμός της χρονιάς που πέρασε. Τον παρουσιάσαμε στην κατάμεστη αίθουσα του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Αχαΐας την Τετάρτη 22 Ιανουαρίου, κατά τη διάρκεια της εκδήλωσης κοπής της Πρωτοχρονιάτικης πίτας μας.

Λεπτομέρειες στις σελ. 8, 9 και 10.

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

Σας προσκαλούμε στο αποκριάτικο πάρτι της ΟΙΚΙΠΑ το Σάββατο 29 Φεβρουαρίου 2020 στο στέκι μας. Πάρτε μαζί σας άφθονο κέφι και την καλύτερη διάθεση. Για όλα τ' άλλα θα φροντίσουμε εμείς!!!
Αμφίεση: ΟΙΚΟ-καρναβαλική!

Μουσείο Γουλανδρή και ...«Ράφτης Κυριών» στην πολιτιστική μας εκδρομή!

Πολύ ενδιαφέρον ήταν και το φετινό πρόγραμμα της **πολιτιστικής εκδρομής** της οικοπαρέας μας στην Αθήνα. Με καλή διάθεση και χαλαρή ατμόσφαιρα ξεκινήσαμε από την Πάτρα παλιοί και καινούργιοι συνοδοιπόροι για το «κλεινόν Άστυ».

Πρώτη μας επίσκεψη στο **νέο μουσείο Βασιλή και Ελίζας Γουλανδρή**, στεγασμένο σε ένα επιβλητικό κτίσμα στο Παγκράτι, λίγα μέτρα από το Καλλιμάρμαρο. Το ιδιόκτητο ακίνητο προήλθε από τη σύζευξη και αρμονική συνδιαλλαγή ενός διατηρητέου μεσοπολεμικού κτίσματος και μίας σύγχρονης προσθήκης. Η ανέγερση του μουσείου ξεκίνησε τον Αύγουστο του 2012 και ολοκληρώθηκε τον Οκτώβριο του 2018.

Ένας πραγματικός πλούτος έργων συλλεγμένων με μεράκι στη διάρκεια μιας ολόκληρης ζωής, όμορφα εκτεθειμένων στις καλαίσθητες αίθουσες ενός πανέμορφου κτηρίου. Η συλλογή επικεντρώνεται στη **νεότερη και σύγχρονη τέχνη Ελλήνων και ξένων καλλιτεχνών**, συμπεριλαμβάνοντας σπάνια έργα τέχνης μεγά-

λων ονομάτων της ευρωπαϊκής πρωτοπορίας, όπως Cézanne, van Gogh, Monet, Picasso κλπ., καθώς και έργα διακεκριμένων ονομάτων της ελληνικής πρωτοποριακής ζωγραφικής, όπως Παρθένης, Βασιλείου, Χατζηκυριάκος-Γκίκας, Τσαρούχης, Μόραλης, Τέτσης κ.ά.

Για περίπου δύο ώρες περιηγηθήκαμε τα υπέροχα έργα με σημαντικές πληροφορίες, που μας παρείχαν κατάλληλες ακουστικές συσκευές. Στη συνέχεια είχαμε τον καθιερωμένο ελεύθερο

χρόνο για μια βόλτα και φαγητό στο Σύνταγμα και στο Μοναστηράκι, περιοχές που σφύζουν πάντα από ζωή και ενδιαφέρουσες παραστάσεις.

Το απόγευμα, απολαύσαμε το διασημότερο έργο του Ζωρζ Φεντώ **«Ράφτης Κυριών»** στο θέατρο Προσκήνιο. Ήταν μια απολαυστική κωμωδία γεμάτη απρόοπτα, έξυπνο χιούμορ και καταγιστική δράση! Η συζυγική απιστία γίνεται το εργαλείο, για να σατιριστούν η υποκρισία, η σεμνοτυφία και τα μικροαστικά ήθη δημιουρ-

γώντας την εικόνα της απόλυτης φάρσας. Η ερμηνεία του Γιάννη Μπέζου και των συνεργατών του ήταν υποδειγματική, ενώ η μουσική επένδυση από τον Φοίβο Δεληβοριά, απλώς υπέροχη!

Έχοντας πλέον ολοκληρώσει το πρόγραμμα, πήραμε το δρόμο της επιστροφής με «φορτισμένες τις μπαταρίες» από τις εικόνες που βιώσαμε και σε αυτή μας την εξόρμηση.

Και του χρόνου!
Γιώργος Βασιλακόπουλος

Καπνού τολύπες

της Παναγιώτας Π. Λάμπρη
<http://users.sch.gr/panlampri/>

Εδώ και κάποιες μέρες, επιστήμονες έκρουσαν επιτακτικά τον κώδωνα του κινδύνου σχετικά με τις βλάβες, οι οποίες μπορούν να προκληθούν στον ανθρώπινο οργανισμό από τον καπνό, που βγαίνει από τις καμινάδες των τζακιών, ειδικά στην επιβαρυσμένη ατμόσφαιρα των πόλεων. Το τι άκουσαν, δεν λέγεται! Τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, αλλά και οι εφημερίδες, πήραν φωτιά και πάσης φύσεως επιχειρήματα είδαν το φως! Ευτυχώς, υπήρχαν και ψύχραιμες φωνές, οι οποίες δεν τοποθετήθηκαν απλά με το μέρος των επιστημόνων, αλλά ανέλυσαν πολύπλευρα το θέμα.

Παίρνοντας τη σκυτάλη από τα ανωτέρω, θα μιλήσω για μια άλλη μορφή ατμοσφαιρικής ρύπανσης

στην περιοχή μας, και όχι μόνο, η οποία συμπίπτει με κείνη των τζακιών, στα οποία, όχι σπάνια, καίγονται ξύλα εμποτισμένα με χημικές ουσίες. Πρόκειται για το κάψιμο των λιόκλαρων κατά τη συγκομιδή των ελαίων!

Όσο διαρκούν οι πυρές των κλαδιών αυτών, λοιπόν, ανάλογα με τον αριθμό και τις εκάστοτε υφιστάμενες καιρικές συνθήκες, δημιουργούν έντονο πρόβλημα στην Πάτρα και στα περίχωρά της. Κάποιες φορές, μάλιστα, η ατμόσφαιρα γίνεται εξαιρετικά αποπνικτική, όσοι έχουν αναπνευστικά προβλήματα υποφέρουν, όσοι απλώνουν ρούχα, για να στεγνώσουν, τα μαζεύουν εμποτισμένα με άρωμα καπνού, και το τοπίο μοιάζει χαμένο σε

τολύπες καπνού, οι οποίες, εκτός της ρύπανσης, δημιουργούν και απαίσια εικόνα.

Υποθέτω πως πολλοί συμπολίτες έχουν κάνει τις ανωτέρω διαπιστώσεις! Αλλά τι να γίνει, να μείνει ο ελαιόκαρπος στα δέντρα, προκειμένου να μην προκύπτουν λιόκλαρα, τα οποία πρέπει να καούν; Φυσικά, όχι! Στην εποχή μας υπάρχει πιο σύγχρονος τρόπος διαχείρισής τους και, μάλιστα, επιδοτούμενος ήδη από το 2014! Σύμφωνα μ' αυτόν, τα κλαδιά της ελιάς μετά το κλάδεμα θρυμματί-

ζονται με καταστροφέα και ότι προκύπτει επανατοποθετείται στο έδαφος, εμπλουτίζοντάς το! Τώρα, γιατί στην περιοχή μας δεν εντάχθηκαν οι ελαιοπαραγωγοί σ' αυτό το πρόγραμμα, δεν το γνωρίζω, και αγνώ αν κάποιοι το έχουν πράξει. Σημασία έχει πως κάθε χειμώνα υποφέρουμε από τις τολύπες καπνού, οι οποίες διαχέονται στην ατμόσφαιρα και βαραίνουν την αναπνοή μας! Καιρός, λοιπόν, ν' αλλάξει κάτι σ' αυτόν τον τομέα! Θα είναι προς όφελος όλων!

Για άλλη μια χρονιά οι καρναβαλικές εκδηλώσεις ξεκίνησαν αφήνοντας για άλλη μία φορά πίσω τους ερωτηματικά για την ταυτότητα και τον χαρακτήρα του παραδοσιακού αυτού θεσμού, ο οποίος αποτελεί κάθε χρόνο πεδίο αντιπαραθέσεων μεταξύ “καρναβαλιστών” και Δήμου χωρίς να μπορεί να αποτελέσει στην ουσία έναν παράγοντα πολιτισμικής ανάτασης και ανάπτυξης, όπως σε άλλες ευρωπαϊκές πόλεις.

Η πολιτιστική κίνηση της πόλης εξακολουθεί να προσφέρει διεξόδους στους πολίτες όλων των ηλικιών με πυρήνες δημιουργίας, όπως το ΔΗΠΕΘΕ Πάτρας, το οποίο έχει αναπτύξει μία πληθώρα δράσεων με δημιουργικό και εκπαιδευτικό χαρακτήρα, όπως και άλλοι χώροι που φιλοξενούν παραστάσεις και συναυλίες.

Ο Δήμος Πατρέων τιμά με μία αναδρομική έκθεση τον πατρινό ζωγράφο Γρηγόρη Παπαθεοδώρου. Η έκθεση θα φιλοξενηθεί έως το Σάββατο 22 Φεβρουαρίου 2020 και είναι μία παραγωγή της Δημοτικής Πινακοθήκης, με την οποία θα κλείσει μία σημαντικότατη σε περιεχόμενο χρονιά.

Ο Πολιτιστικός Οργανισμός του Δήμου Πατρέων, με την πραγματοποίηση της έκθεσης, τιμά έναν πολύ σημαντικό ντόπιο καλλιτέχνη που έζησε, εργάστηκε και δημιούργησε στην πόλη μας. Παράλληλα, το κοινό θα έρθει σε επαφή με τα έργα ενός ζωγράφου, με χαρακτηριστική τεχντροπία και εκφραστική ικανότητα, ο οποίος εμπνέει και τη νέα γενιά καλλιτεχνών, όχι μόνο με τις μεθόδους που χρησιμοποίησε και το ύφος που έδινε στα έργα του, αλλά περισσότερο με τη σεμνότητα και ταπεινότητα που χαρακτήριζαν και χαρακτηρίζουν μέχρι σήμερα τη ζωή του. Αναζήτησε διαρκώς νέους δρόμους στη ζωγραφική και καθιέρωσε νέες τεχντροπίες που ξεπηδούν από τους πίνακές του χειμαρρώδεις, κάνοντας τα έργα του μοναδικά.

Οι πίνακές του και η τεχντροπία του, έτυχαν διεθνούς αναγνώρισης στο εξωτερικό, όπου και απέσπασε αρκετές διακρίσεις, τιμώντας έτσι και την Πάτρα. Ο Γρηγόρης Παπαθεοδώρου ήταν **ξεχωριστός και ως κύριος κατασκευαστής αρμάτων στο Πατρινό Καρναβάλι**. Είναι ο πρώτος, που παρουσίασε άρματα με κίνηση, θέλοντας να δώσει ζωντανία σ' αυτά, καθιστώντας τα μοναδικά και αξιοθαύμαστα σε όλη την Ελλάδα.

Ξεναγήσεις

Στο πλαίσιο λειτουργίας της έκθεσης, θα πραγματοποιηθούν στη Δημοτική Πινακοθήκη ανοιχτές ξεναγήσεις από τον αγιογράφο - καθηγητή αγιογραφίας Πέτρο Λαμπρινάκο.

Η Ξεναγήση της Παρασκευής 14 Φε-

βρουαρίου, θα κλείσει με την παρουσία του κουαρτέτου εγχόρδων του Δημοτικού Ωδείου Πατρέων.

Για την πραγματοποίηση της έκθεσης έργα προσέφεραν και οι συλλέκτες Χάρης Παπαθεοδώρου, Κωνσταντίνος Παρδαλάκης, Γιώργος Αλεξίου, Βασιλική Καραγεώργου, Ελένη Χρόνη, Νίκη Οικονομοπούλου, Σωτήρης Τζουανόπουλος, Αναστάσιος Σγουρός και Ανδρέας Μάζης.

ΓΡΗΓΟΡΗΣ ΠΑΠΑΘΕΟΔΩΡΟΥ

Ο Γρηγόρης Παπαθεοδώρου με το Δήμαρχο Πατρέων κ. Κώστα Πελετίδη

Ο Γρηγόρης Παπαθεοδώρου γεννήθηκε στο Αγρίνιο το 1929 και μεγάλωσε στην Πάτρα, όπου και ζει. Είναι αυτοδίδακτος ζωγράφος.

Από πολύ μικρός είχε κλίση στην τέχνη και σε ηλικία μόλις δεκαπέντε χρονών άνοιξε εργαστήριο ζωγραφικής στην Πάτρα. Σε ώριμη πια ηλικία ασχολήθηκε με τη ζωγραφική για δική του προσωπική ικανοποίηση.

Το έργο του είναι διεθνώς αναγνωρισμένο, με ατομικές εκθέσεις και με συμμετοχή σε ομαδικές εκθέσεις, σε διάφορες πόλεις της Ελλάδας και της Ευρώπης. Από πολύ μικρός ασχολήθηκε επαγγελματικά κυρίως με τη διακόσμηση, αγιογράφηση εκκλησιών, σκηνικά θεάτρων κ.α. Από το 1955 έως το 1966 υπήρξε ο κυριότερος κατασκευαστής αρμάτων του Πατρινού Καρνάβαλου. Παράλληλα για τον εαυτό του και μόνο φιλοτεχνούσε ορισμένους «παράδοξους» πίνακες ζωγραφικής.

Το 1970 έργα του φιλοξενήθηκαν στην έκθεση που διοργανώθηκε στο Λονδίνο (Galleri Agora 1970), η οποία είχε μεγάλη επιτυχία. Πραγματοποίησε μια σειρά ατομικές εκθέσεις (Αθήνα - Πάτρα - Λονδίνο - Στοκχόλμη - Θεσσαλονίκη), καθώς και πλήθος ομαδικών εκθέσεων στην Ελλάδα, αλλά και στην Αμερική, στον Καναδά και στην Αυστραλία.

Έχει λάβει το πρώτο βραβείο Μεσογειακών χωρών Τουρισμού και Κουλ-

τούρας. Το όνομά του αναφέρεται στο Διεθνές Βιογραφικό Κέντρο του Κέμπριτζ, όπου του ζητήθηκε η βιογραφία του, καθώς και στο Who's Who του Λονδίνου.

Έχει αγιογραφήσει στην Αγγλία μεγάλο τμήμα του Καθεδρικού Ναού της Κοιμήσεως της Θεοτόκου στο Γουντ Γκρην του Λονδίνου και την εκκλησία του Αγ. Νεκταρίου στο Λος Άντζελες.

Είναι μέλος του Επιμελητηρίου Εικαστικών Τεχνών Ελλάδος και επίτιμος Πρόεδρος του Συλλόγου Καλλιτεχνικών, εικαστικών Πάτρας.

ΠΡΟΒΟΛΕΣ

Η Κινηματογραφική Λέσχη Πατρέων συνεχίζει τις προβολές της και τη νέα χρονιά με ξεχωριστές ταινίες για τους κινηματογραφόφιλους.

- **3.2.2020** “Ντιέγκο Μαραντόνα”, Ασίφ Καπάντια (2019) Αγγλία
- **10.2.2020** “Marianne and Leonard: Λόγια αγάπης”, Νικ Μπρούμφιλντ (2019) Η.Π.Α.
- **17.2.2020** “Τρεις αδερφές”, Εμίν Αλπέρ (2019) Τουρκία
- **24.2.2020** “Αμερικάνικο όνειρο”, Ιοάνα Ουρικήρου (2019) Ρουμανία
- **2.3.2020** “Υπάρχει θεός το όνομά της είναι Πετρούνια”, Τέονα Στρούγκαρ Μιτέφσκα (2019) Βόρ. Μακεδονία
- **9.3.2020** “Η βασίλισσα της καρδιάς” Μέι Ελ-Τούκι (2019) Δανία

ΜΕΤΑΔΟΣΕΙΣ ΣΤΟ ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟ-ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΠΑΤΡΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 2019 - 2020 METROPOLITAN OPERA LIVE HD (Σάββατο) 1.2.2020 “Πόργκι και Μπες”, George Gershwin, έναρξη 19.55, διάρκεια 3.15’

εν αιθρία

ΚΩΔ.ΕΛΤΑ 110002

Περιοδική Έκδοση της
Οικολογικής Κίνησης ΠΑΤΡΑΣ
Διεύθυνση: Σαχτούρη 64 - Τ.Κ. 262 22 ΠΑΤΡΑ

Α.Φ.Μ.: 090048446 - Γ' ΔΟΥ ΠΑΤΡΩΝ

Υπεύθυνος σύμφωνα με το νόμο:

Θωμάς Κουτρούμπας

Τηλέφωνο & Fax : 2610.32.10.10

email: oikipa@otenet.gr

Τηλέφωνα μελών: 2610.327.234, 2610.643.541

Διευθύνεται από συντακτική επιτροπή

Διανέμεται δωρεάν στους υποστηρικτές μας

Ετήσια συνδρομή για φορείς, οργανισμούς,

υπηρεσίες: 43 ευρώ

ΕΚΤΥΠΩΣΗ: print247, 2610.521.007,

info@print247.gr

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟ:

Άρις Γεωργαντά

ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ ΚΕΙΜΕΝΩΝ:

Παναγιώτης Χαλούλος

Αριθμός λογαριασμού για

κατάθεση ποσών υποστήριξης:

EUROBANK: 0026.0015.74.0104033390

IBAN: GR4702600150000740104033390

(Βασιλακόπουλος-Χαλκιάπουλος)

Μετά την κατάθεση ενημερώστε μας τηλεφωνικά.

επιμέλεια: Γιώργος Κανέλλης

Τέλος στην εμπορία άγριας ζωής ΤΩΡΑ!

Η πιο γνωστή και αντιληπτή όψη της ανατροπής των ισορροπιών του παγκόσμιου οικοσυστήματος, που έχει επιφέρει η ανθρώπινη αλαζονεία του «κατακυριεύσατε την γη», είναι η κλιματική αλλαγή. Υπάρχουν εξίσου τρομακτικές η ερημοποίηση των καλλιεργήσιμων εδαφών, η οξίνιση και πλαστική ρύπανση των ωκεανών, η εξάντληση των φυσικών πόρων και προπαντός, η χειρότερη απ' όλες: **η ραγδαία κατάρρευση της άγριας ζωής.**

Οι αιτίες γι' αυτήν, την τελευταία όψη της βαριάς υποβάθμισης, που η ανθρώπινη αλαζονεία έχει επιφέρει στο παγκόσμιο οικοσύστημα είναι πολλαπλές, με κυριότερη την αφαίρεση και ολική αλλοίωση των φυσικών βιοτόπων. Έχει όμως βρεθεί στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος μια άλλη, εντελώς αποκρουστική όσο και επικίνδυνη για μας τους ίδιους όψη: **το εμπόριο άγριας ζωής και η κατανάλωση άγριων οργανισμών είτε ως τροφή είτε ως**

«παραδοσιακά» φάρμακα είτε για διακόσμηση είτε (η πιο ηλίθια περίπτωση) για μετατροπή άγριων ζώων σε κατοικίδια.

Είπαμε επικίνδυνη για μας τους ίδιους, γιατί οι επίσημες πληροφορίες, που φτάνουν από την Κίνα σχετικά με το πώς μεταδόθηκε **ο νέος θανατηφόρος για μας κορωνοϊός**, μιλούν για κατανάλωση φιδιών, που είχαν με τη σειρά τους φάει μολυσμένες νυχτερίδες. Οι νυχτερίδες και τα φιδία μπορεί να έχουν αντοχή ή και ανοσία στον ιό, εμείς όχι.

Νέμεσις, μπορεί να σκεφτεί κάποιος. Όμως, αν θέλουμε να προχωρήσουμε λίγο βαθύτερα από μια άμεση αντίδραση, κατανοούμε ότι η ρίζα του κακού είναι το ανελέητο εμπόριο και η βρώση άγριων ειδών, που θα ήταν τουλάχιστον παράδοξο να θεωρηθούν μέρος της ανθρώπινης διαίτας.

Είναι ξεκάθαρο ότι, όπως η ανθρωπότητα, δύσκολα έστω και μετά από αντιπαραθέσεις, δείχνει να συμφωνεί για τον επείγοντα χαρακτήρα και την

ανάγκη της λήψης μέτρων για την αναχαίτιση της κλιματικής αλλαγής, άλλο τόσο επείγον και απαραίτητο, όχι μόνο, γιατί η άγρια ζωή έχει αυταξία, αλλά και για προφανείς λόγους αποφυγής επιδημιών, να συμφωνήσουμε σε μια διεθνή αποτελεσματική πολιτική κατά του εμπορίου ει-

δών άγριας ζωής είτε για βρώση είτε για όποιες άλλες (εν πολλοίς παράλογες) χρήσεις.

Ο αργός θάνατος της βιοποικιλότητας εγκυμονεί και τον δικό μας θάνατο.

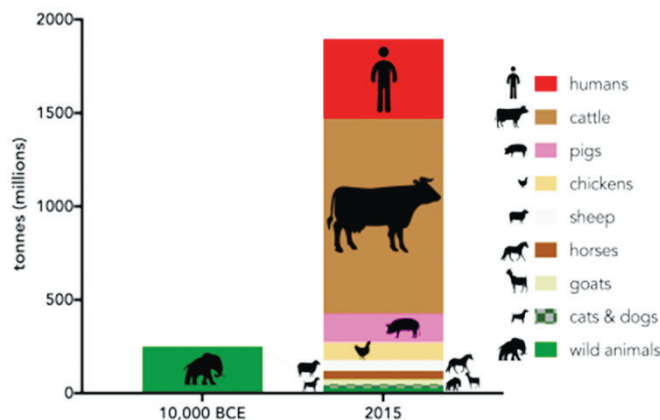
Τέλος στην εμπορία άγριας ζωής ΤΩΡΑ!

Σκοτώνουμε με ραγδαίο ρυθμό τα άλλα είδη ζωής!

Η παγκόσμια βιοποικιλότητα είναι πολύ χειρότερα από όσο, θαρρώ, οι περισσότεροι νομίζουμε. Τα παρακάτω τρομερά προκύπτουν από την τελευταία έκθεση που δημοσιεύτηκε από τη **Διεθνή Διακυβερνητική Διάσκεψη για την Βιοποικιλότητα** (Intergovernmental Science-Policy Platform on Biodiversity and Ecosystem Services. [Global Assessment Report on Biodiversity and Ecosystem Services](#). IPBES Secretariat, Paris, France, 2019):

1. Η βιομάζα της εδαφικής βλάστησης στον πλανήτη μας έχει μειωθεί κατά 50% στη διάρκεια της ανθρώπινης ιστορίας.
2. Έχουν, από τον 16^ο αιώνα, καταγραφεί ότι έχουν εξαφανιστεί 700 είδη σπονδυλωτών και 600 φυτών... Χώρια οι μη

καταγεγραμμένες απώλειες.
3. Ο συνολικός πληθυσμός των επί Γης άγριων σπονδυλωτών έχει μειωθεί περισσότερο από 60% από το 1970... Επιπρόσθετα αυτής της μείωσης είναι ότι 1.000.000 ευκαρυωτικά είδη (δηλ. είδη ζωής αποτελούμενα από πυρήνες κυττάρων, αν το αντιλαμβάνομαι σωστά) από τα υπολογιζόμενα 7.3 έως 10 εκατομμύρια απειλούνται με εξαφάνιση.
4. Η συνολική βιομάζα άγριων ζώων είναι σήμερα πάνω στον πλανήτη λιγότερη από το 25% της αντίστοιχης μέχρι το 10.000 π.Χ. περίπου.
5. Απομένουν λιγότεροι από το 15% των υγροτόπων σε σχέση με όσους υπήρχαν παγκοσμίως τον 18^ο αιώνα.
6. Λιγότερο από το 50% της κάλυψης των υφάλων από ζωντανά

Paul Cherfka 2015

κοράλλια παρατηρείται στις μέρες μας σε σχέση με τα μέσα του 19^{ου} αιώνα! Η θαλάσσια βλάστηση μειώνεται κατά 10% ανά δεκαετία τον τελευταίο αιώνα, ενώ ο όγκος των μεγάλων αρπακτικών ψαριών έχει μειωθεί πάνω από τα 2/3.
7. Από την υπολογιζόμενη 0.17 γιγατόνων βιομάζα των επί γης σπονδυλωτών ζώων, το 59% αντιπροσωπεύει τα οικόσιτα, 36% τους ανθρώπους και μόνο το 5% τα άγρια θηλαστικά, πουλιά, ερπετά και αμφίβια!
8. Ακόμα και το 10% από τις οικόσιτες ράτσες έχει εξαφανιστεί

με ακόμα 1000 να κινδυνεύουν από εξαφάνιση λόγω επικράτησης των «μαζικής παραγωγής» φυλών.
9. Διακόσια τουλάχιστον είδη καλλιεργούμενων φυτών κινδυνεύουν από εξαφάνιση λόγω της ομογενοποίησης των φυτειών και της μονοκαλλιέργειας, που επιβάλλουν οι διατροφικές εταιρίες τα 50 τουλάχιστον τελευταία χρόνια.

Μετατρέπουμε τον γαλάζιο πλανήτη μας σε απέραντο νεκροταφείο ειδών ζωής. Αλλά ένα νεκροταφείο δεν είναι το καλύτερο μέρος για να ζει κανείς.

Το τζάκι ...βλάπτει σοβαρά την υγεία!

Τις σοβαρές επιπτώσεις στην υγεία των πολιτών από την καύση των τζακιών κατά την χειμερινή περίοδο, επεσήμανε με πρόσφατη ανακοίνωσή της η Ελληνική Αντικαρκινική Εταιρία.

Όπως αναφέρει χαρακτηριστικά «Η καύση ξύλου εκλύει στο εσωτερικό και εξωτερικό περιβάλλον (στον αέρα) μεγάλες ποσότητες πολυκυκλικών αρωματικών υδρογονανθράκων (PAHs), βενζολίου, διοξινών και αιωρούμενων σωματιδίων και μάλιστα των πιο μικρών, των γνωστών ως PM 2,5μm, τα οποία διεισδύουν και εγκαθίστανται πολύ βαθιά στις κυψελίδες του πνεύμονα και από εκεί περνούν στην κυκλοφορία του αίματος και φτάνουν σε διάφορα όργανα του σώματος. Η ρύπανση αφορά τόσο στον αέρα του σπιτιού που έχει αναμμένο το τζάκι, όσο και στα γειτονικά σπίτια, αλλά και τον αέρα στους δρόμους που κινούμαστε».

Η ανακοίνωση απευθύνεται και προς την κυβέρνηση και τους εκπροσώπους των πολιτών στο ελληνικό Κοινοβούλιο, τονίζοντας πως το κράτος υπάρχει για να προάγει την ευημερία των πολιτών του.

«Η προστασία της υγείας αποτελεί πρωτεύον καθήκον του. Εσείς ως δημοκρατικά εκλεγμένοι οφείλετε άμεσα να λάβετε τα κατάλληλα μέτρα, ώστε να σταματήσει η αλόγιστη ρύπανση του ατμοσφαιρικού αέρα από την καύση τζακιών στις πόλεις του κέντρου ή της περιφέρειας», αναφέρει η ΕΑΕ και συμπληρώνει:

«Επειδή δε σε εσάς έχει εκχωρηθεί το δικαίωμα να λαμβάνετε "καταναγκαστικά μέτρα", αφού αρχικά ενημερώσετε τον πληθυσμό για τους κινδύνους της ρύπανσης από την καύση ξύλων, παρακαλείστε να προχωρήσετε σε:

- νομοθετική απαγόρευση της καύσης ξύλων σε αστικά κέντρα και προνοήστε για τους ελέγχους και τις αναλογούσες ποινές στους παραβάτες.
- απαγόρευση από την πολεοδομία έγκρισης για ανέγερση κατοικιών στο ευρύτερο λεκανοπέδιο της Αττικής (και σε άλλες πόλεις), όταν σε αυτά προβλέπεται η κατασκευή τζακιών.
- παροχή κατάλληλων οικονομικών κινήτρων, ώστε να μπορούν τα νοικοκυριά να απαλλαγούν από τα τζάκια και να κάνουν χρήση φυσικού αερίου ή καλής ποιότητας πετρελαίου ή ηλεκτρικών συσκευιών. Η επένδυση σε μία τέτοια πρακτική αποτελεί ένα επίδομα υγείας, που το χρωστάτε στους κατοίκους των πόλεων και που οφείλετε εκ της θέσης και αποστολής σας να εκπληρώσετε. Και σε οικονομικούς όρους είναι μία επένδυση σήμερα, που θα αποφέρει άμεσα και απώτερα ευνοϊκά αποτελέσματα στην εθνική οικονομία».

Είναι γεγονός ότι οι εκπομπές ρύπων και ιδιαίτερα μικροσωματιδίων από τα τζάκια - πέρα από τις άμεσες επιπτώσεις στους παρακαθήμενους, όπου η μυρωδιά του καμένου ξύλου σημαίνει εισπνοή καυσαερίων - είναι μια από τις βασικές αιτίες της ατμοσφαιρικής ρύπανσης στις πόλεις (μαζί με τις εκπομπές από μεταφορές, καύσεις στα λιανόκλαδα κλπ).

Από την άλλη η λύση της νομοθετικής απαγόρευσης στα αστικά κέντρα, ενδεχομένως φαντάζει υπερβολική.

Μην ξεχνάμε ότι σε μια εποχή οικονομικής κρίσης για κάποια νοικοκυριά το τζάκι είναι μια λύση υποτυπώδους θέρμανσης, αφού συνήθως χρησιμοποιούν ως καύσιμο οτιδήποτε και αν καίγεται με πολλαπλάσιες βεβαίως αρνητικές επιπτώσεις στο περιβάλλον.

Μια ρεαλιστική πολιτική για τη μείωση του φαινομένου είναι η ενημέρωση των πολιτών και η παροχή οικονομικών κινήτρων από την πολιτεία, όπως σωστά αναφέρει η ανακοίνωση.

Εναλλακτικές λύσεις υπάρχουν, αρκεί να τις προσεγγίσουμε με τη δέουσα σοβαρότητα!

Η ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗ ΤΟΥ ΥΜΗΤΤΟΥ, ΣΤΟΧΟΣ ΤΩΝ ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΩΝ ΔΗΜΩΝ

Σε μία νέα εποχή ετοιμάζεται να μπει ο Υμητός. Ο ΣΠΑΥ (Σύνδεσμος Προστασίας και Ανάπτυξης Υμητού), στον οποίο μετέχουν ένδεκα δήμοι δεμένοι με το όρος, με την ενεργή σύμπραξη του υπουργείου Εσωτερικών και του υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, έχουν έτοιμο πλέον ένα ολοκληρωμένο σχέδιο για την αναγέννηση του Υμητού, την προστασία του και κυρίως τη δυνατότητα να γίνει προσβάσιμο στους πολίτες, να μπορούν να το επισκέπτονται, να το περιδιαβαίνουν, να γνωρίσουν και να χαρούν την ομορφιά και τη φύση του. Κοινός άξονας όλων των

εμπλεκόμενων είναι ότι δεν στοχεύουν σε ένα αστικό πάρκο, αλλά στη διατήρηση και προφύλαξη του φυσικού περιβάλλοντος, της χλωρίδας και της άγριας πανίδας του όρους. Βασικά στοιχεία του σχεδιασμού είναι: Η θωράκιση του Υμητού με υποδομές προστασίας απέναντι σε φυσικές καταστροφές.

Η ανάδειξη του φυσικού πλούτου και της πολιτιστικής κληρονομιάς. Δράσεις για την ευαισθητοποίηση των μαθητών και πολιτών. «Εξυπνες» εφαρμογές ενημέρωσης και ψηφιακής διαχείρισης. Όπως φαίνεται, «Εκεί ψηλά στον Υμητό, υπάρχει κάποιος»...επιδοφόρο μήνυμα!

Ανακύκλωση των φυσικών χριστουγεννιάτικων δέντρων στη Θεσσαλονίκη

Για 2^η συνεχόμενη χρονιά υλοποιήθηκε η δράση συλλογής και ανακύκλωσης των χριστουγεννιάτικων δέντρων σε όλους τους δήμους της Θεσσαλονίκης. Η πρωτοβουλία ανήκει στον ΦΟΔΣΑ (Φορέα Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων) Κεντρικής Μακεδονίας και είχε ως σύνθημα «κανένα χριστουγεννιάτικο δέντρο στον ΧΥΤΑ». Φέτος, ο απολογισμός ήταν θετικός, αφού ο αριθμός των ελάτων, που συγκεντρώθηκαν, ήταν ακόμη μεγαλύτερος, λόγω της ευαισθητοποίησης του κόσμου. Οι Δήμοι ενημέρωσαν σχετικά τους πολίτες για τα σημεία συλλογής των δέντρων, από όπου μεταφέρθηκαν από τις υπηρεσίες

στο χώρο θρυμματισμού τους για την μετατροπή τους σε πριονίδι, πολύ καλό εδαφοβελτιωτικό για τις δασικές περιοχές, όπου προορίζεται να ριχθεί.

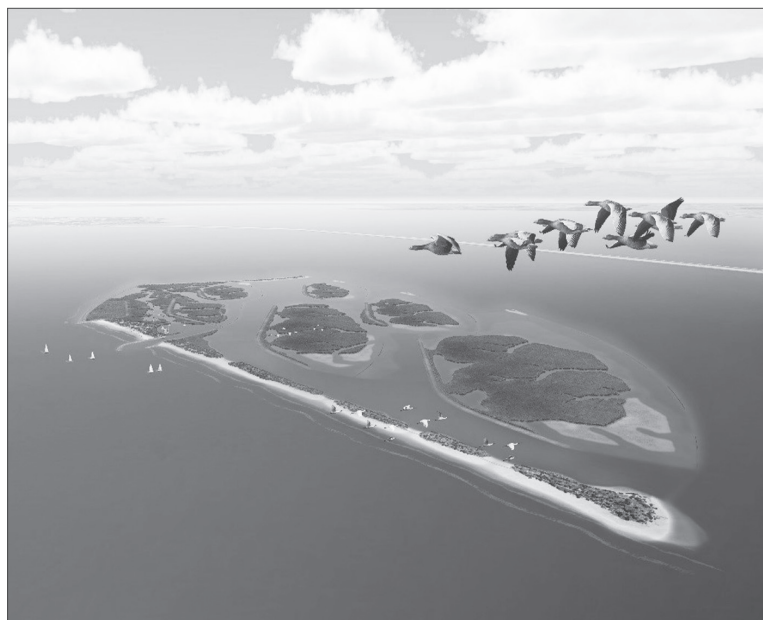
Καλές πρακτικές, που θα μπορούσαν να εφαρμοστούν και στο Δήμο μας, διαμορφώνοντας μια άλλη κουλτούρα στους πολίτες. Η ίδια πρακτική μπορεί βεβαίως να εφαρμοστεί και στα κλαδέματα, ώστε να μην πηγαίνουν στον ήδη κορεσμένο ΧΥΤΑ της Ξερόλακκας. Ελπίζουμε ο νέος Αντιδήμαρχος Πρασίνου και Ανακύκλωσης Νίκος Ασπράγκαθος να προχωρήσει σε τέτοιες σημαντικές για το περιβάλλον δράσεις...

«ΤΕΧΝΗΤΑ ΝΗΣΙΑ» ΩΣ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΟ ΚΑΤΑΦΥΓΙΟ ΑΓΡΙΑΣ ΖΩΗΣ ΣΕ ...ΠΡΩΗΝ «ΝΕΚΡΗ» ΛΙΜΝΗ!

Οι «αλκυονίδες μέρες» κράτησαν μάλλον ...περισσότερο φέτος και ο Γενάρης, που μόλις ολοκληρώθηκε, ήταν πιο ηλιόλουστος από όσο συνηθίζεται τέτοια εποχή! Στην εξοχή, κάποιες λιγοστές **ίριδες** ξεμύτισαν ήδη προσεκτικά από το κρύο χρώμα, ξεγελασμένες από τον ήλιο, και μερικές θαρραλέες **ανεμώνες** στόλισαν με ροζ-μωβ ανθάκια το φρέσκο χορτάρι.

Παρατηρούμε, λοιπόν, ότι οι επιπτώσεις της **κλιματικής αλλαγής** είναι ραγδαίες και φαίνονται όλο και συχνότερα στην καθημερινότητά μας! Συνεπώς, συμφωνούμε με τους επιστήμονες, που υποστηρίζουν πως «...οι **πράξεις** μας από εδώ και πέρα θα κρίνουν μέχρι **πότε** και **αν**, θα γραφτεί το **τέλος** του ανθρώπου»!

Φαίνεται, όμως, ότι κάποιοι συνάνθρωποι έχουν αφουγκραστεί τα καμπανάκια, που χτυπούν επί δεκαετίες ολόκληρες και προσπάθησαν να κάνουν μία πραγματική **αλλαγή**. Φωτεινό παράδειγμα αποτελεί ο Ολλανδός **Roel Posthoorn** περιβαλλοντολόγος της **Natuurmonumenten**

Marker Wadden, ένα σύγχρονο θαύμα αναγέννησης της φύσης και της ζωής.

- τοπικής ΜΚΟ για τη διατήρηση της φύσης - ο οποίος κατάφερε να μετατρέψει τη ρηχή «νεκρή» λίμνη **Markermeer** σε υγρότοπο-«**αρχιπέλαγος**» **Marker Wadden**, φτιάχνοντας μια συστάδα πέντε **τεχνητών νησιών**, που σήμερα σφύζουν από άγρια ζωή!

Συγκεκριμένα, πριν από 4 περίπου δεκαετίες, η **ολλανδική κυβέρνηση** ξεκίνησε **έργα αποξήρανσης** της 700

τετραγωνικών χιλιομέτρων λίμνης **Markermeer** στην ανατολική πλευρά του Άμστερνταμ, ώστε να αυξηθεί η **κατοικήσιμη γη** και να αποδοθεί στις κοντινές πυκνοκατοικημένες πόλεις, αλλά το σχέδιο δεν ολοκληρώθηκε ποτέ. Όμως, με τέτοιες ενέργειες, ο πληθυσμός των **μυδίων** του γλυκού νερού, που ήταν ζωτικής σημασίας για το φιλτράρισμα της ιλύος,

κατέρρευσε και μαζί τους οι πληθυσμοί των τοπικών **ψαριών**, με τα οποία τρέφονταν τα **άγρια πουλιά** της περιοχής και έτσι ο τόπος **ερήμωσε**.

Σύμφωνα, λοιπόν, με τις οδηγίες του Posthoorn, τον Απρίλιο του 2016 μια βυθοκόρος 85 μέτρων χρησιμοποιώντας **άμμο** και **άργιλο** από το **λασπώδη πυθμένα** της λίμνης κατασκεύασε σε ένα μήνα(!) το πρώτο νησί μέσα στη λίμνη και μετά η **φύση** ... αφέθηκε στην ησυχία της, για να κάνει τη δουλειά της!

Μέχρι το Σεπτέμβριο του 2019 είχαν ολοκληρωθεί εκεί με τον ίδιο τρόπο άλλα τέσσερα νησάκια, όπου, σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία, ήδη φωλιάζουν περίπου **120 είδη πουλιών**, χήνες, πάπιες, κορμοράνοι και περισσότεροι από 2.200 γλάροι. Παράλληλα, βρίσκει κανείς ολόγυρα τέσσερις διαφορετικούς τύπους **νυχτερίδων**, **έντομα** και **170 διαφορετικά είδη φυτών**. Πρόκειται, δηλαδή, για ένα πρωτοφανές **επίτευγμα** σε ένα **παραμελημένο τοπίο**, που μέχρι τώρα έχει ...δι-αγραφεί από τον χάρτη!

ΠΟΛΥΤΙΜΟ ΓΡΑΦΕΝΙΟ ΑΠΟ ...ΣΚΟΥΠΙΔΙΑ, ΕΥΚΟΛΑ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ!

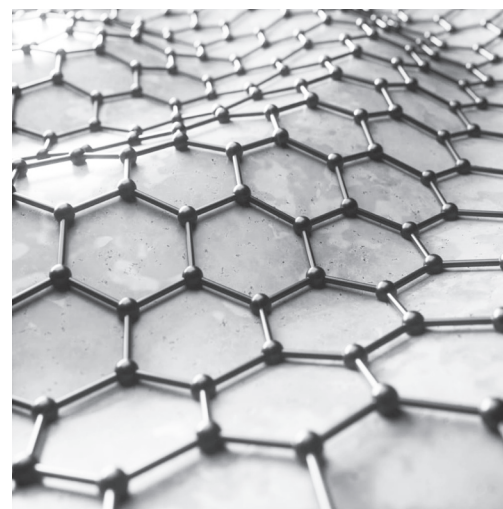
Το **γραφένιο**, που ανακαλύφθηκε το 2004 και χάρισε το **βραβείο Νόμπελ** στους δημιουργούς του, είναι ένα συνθετικό, **ανθεκτικό** και άκρως **αγώγιμο υλικό**, που αποτελείται από δισδιάστατα φύλλα ατόμων άνθρακα, τα οποία σχηματίζουν ένα **εξαγωνικό πλέγμα**. Οι πρακτικές χρήσεις του νέου υλικού όλο και πληθαίνουν, όπως π.χ. προσθήκη γραφένιου στην **άσφαλτο** αυξάνει δραστικά την ανθεκτικότητα της και υπερδιπλασιάζει τη διάρκεια ζωής της, ενώ ποσοστό 0,1% γραφένιου στο **τσιμέντο**, που χρησιμοποιείται για μπετόν, αρκεί για να μειωθεί το **περιβαλλοντικό αποτύπωμα** του τελευταίου κατά 1/3.

Όμως, μέχρι τώρα, το **υψηλό κόστος παραγωγής** του γραφένιου έχει εμποδίσει την ευρεία χρήση του για βιομηχανικές εφαρμογές, γι' αυτό και χαρήκαμε, όταν πληροφορηθήκαμε ότι ερευνητές του **Πανεπιστημίου Ράις** του **Τέξας**, βρήκαν τρόπο να μετατρέπουν σε γραφένιο όλα τα **στερεά απορρίμματα** που περιέχουν

άνθρακα, επιταχύνοντας ουσιαστικά την αντίστοιχη αργή φυσική διαδικασία μέσω της οποίας σχηματίζεται ο άνθρακας (γραφίτης) στα βάθη της Γης! Έτσι, ποικίλα **σκουπίδια**, όπως χαλασμένα φαγητά, πλαστικές συσκευασίες, παλιά λάστιχα αυτοκινήτου κ.ά. υπέστησαν επεξεργασία με **παλμούς λέιζερ** υψηλής ενέργειας, σε **υψηλές θερμοκρασίες** περίπου **2.600 °C** και μετατράπηκαν σε γραφένιο!

Η παραπάνω **τεχνική** είναι σχετικά απλή και φθηνή, αλλά οι ερευνητές ελπίζουν ότι στο μέλλον θα την κάνουν ακόμη πιο οικονομική και φιλική στο **περιβάλλον**. Εντούτοις, πιστεύουμε ότι το σημαντικότερο επίτευγμα της μεθόδου, αν γίνει ευρεία εφαρμογή της, είναι η ουσιαστική **μείωση των σκουπιδιών** και των άχρηστων **πλαστικών** της ανθρωπότητας και τελικά η **ανακύκλωσή** τους για παρασκευή γραφένιου!

Οι εν λόγω επιστήμονες δημιούργησαν ήδη την εταιρεία **Universal Matter**, ώστε

Το γραφένιο είναι 100 φορές ισχυρότερο από το ατσάλι και είναι καλύτερος αγωγός ηλεκτρισμού από τον χαλκό

να μπορέσουν να αξιοποιήσουν και εμπορικά την τεχνολογία τους, και εμείς τους ευχόμαστε καλή επιτυχία.

Η ΟΞΙΝΙΣΗ ΤΩΝ ΩΚΕΑΝΩΝ ΕΠΗΡΕΑΖΕΙ ΚΑΙ ΤΑ ...ΚΑΒΟΥΡΙΑ!

Το **25-50%** του θερμοκηπτικού **αερίου CO₂**, που έχει παραγάγει ο άνθρωπος από τη βιομηχανική επανάσταση έως σήμερα, υπολογίζεται ότι το έχουν **απορροφήσει** οι **θάλασσες** και οι **ωκεανοί**. Αυτό είναι θετικό, καθώς μειώνονται οι επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στη ζωή μας, ταυτόχρονα όμως έχει οδηγήσει σε αύξηση σχεδόν **κατά 30%** της **οξύτητας** των **ωκεανών**, δηλαδή σημαντική μείωση του **pH** τους.

Όμως, μια τόσο υπερβολική οξίνιση του νερού θεωρείται ότι επηρεάζει κατά πολύ τη θαλάσσια **βιοποικιλότητα** και κυρίως τους οργανισμούς με **ασβεστολιθικό εξωσκελετό**, διότι μειώνει την ικανότητα που έχουν αυτοί να δεσμεύουν το **ασβέστιο** από το νερό για την κατασκευή των σκελετών και των κελυφών τους.

Δυστυχώς, οι ...θεωρίες αυτές επιβεβαιώθηκαν από επιστήμονες του **National Oceanic and Atmospheric Administration (NOAA)** των ΗΠΑ, οι οποίοι σε μελέτη, που δημοσίευσαν

Το καβούρι του Ειρηνικού, θεωρείτο απρόσβλητο από τα πάντα ...πριν οξινισθούν οι ωκεανοί..

πρόσφατα, αναφέρουν ότι βρίσκουν συνεχώς πλέον **καβούρια** του **Ειρηνικού (Metacarcinus magister)**, στα οποία ... **λείπουν** τμήματα των ποδιών τους ή παρουσιάζουν **αλλοιώσεις** στο κέλυφος, με αποτέλεσμα να γίνονται πιο εύκολη **λεία** στους θηρευτές τους. Πρόκειται για την **πρώτη** μελέτη, που αποδεικνύει ότι τα καβούρια πλήττονται ήδη από την οξίνιση των ωκεανών στο **φυσικό** τους **περιβάλλον!**

ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΚΡΙΣΗ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ...ΕΞΥΠΝΩΝ ΡΟΜΠΟΤ: ΣΗΜΕΙΩΣΑΤΕ 2;

Τα εξοπλισμένα με **τεχνητή νοημοσύνη ρομπότ** ίσως αποτελούν πιο **άμεση απειλή** για την ανθρωπότητα από την **κλιματική αλλαγή**, σύμφωνα με επιστήμονες ειδικούς στο πεδίο αυτό.

Συγκεκριμένα, οι ερευνητές θεωρούν ότι υπάρχει μεγάλη ποικιλία πιθανών κινδύνων από ρομπότ, που θα συμπεριφέρονται άσχημα, όχι μόνο επειδή θα έχουν λάθος πληροφορίες ή από κατασκευαστικό λάθος, αλλά και επειδή θα υπάρχει **κακοπροαίρετη παρέμβαση** από ανθρώπους που έχουν την ικανότητα να χακάρουν τα ρομπότ και θα μπορούν να τα ελέγξουν. Πιστεύουν, δε, πως μέχρι τώρα οι **κυβερνήσεις** ενεργούν πολύ αργά όσον αφορά σε νόμους για νέες τεχνολογίες και εξετάζοντας τις νέες προκλήσεις.

Για παράδειγμα αναφέρουν την άσκοπη χρήση των **drones**, η οποία έχει

Στην 4η Βιομηχανική Επανάσταση οι τεχνολογίες τεχνητής νοημοσύνης θα έχουν κυρίαρχο ρόλο

ήδη προκαλέσει προβλήματα, που θα μπορούσαν να αποτελέσουν **απειλή** για την κοινωνία. Υπενθύμισαν μάλιστα πως πρόσφατα το **υπουργείο Άμυνας** της **Ολλανδίας** αγνόησε τις προειδοποιήσεις τους για κακή χρήση drones και, μέσα σε ένα χρόνο, drones κατάφεραν να **παραλύσουν** την κυ-

κλοφορία του **αεροδρομίου Gatwick** του Ηνωμένου Βασιλείου, κατά την περίοδο των φετινών Χριστουγεννιάτικων εορτών.

Ας ελπίσουμε να μη βγουν ποτέ αληθινοί τέτοιου είδους φόβοι, που δυστυχώς, θυμίζουν ... **σενάρια επιστημονικής φαντασίας!**

μικρές ΕΙΔΗΣΕΙΣ από το ΜΕΓΑΛΟ κόσμο

☑ Η **Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων** του ΟΗΕ δήλωσε ότι, όταν οι χώρες εξετάζουν **αιτήματα για χορήγηση ασύλου**, θα πρέπει να λαμβάνουν πλέον υπόψη τους κινδύνους που συνδέονται με την **κλιματική κρίση** και υπογράμμισε ότι σε διαφορετική περίπτωση μπορεί να κάνει **δεκτές** τις προσφυγές των αιτούντων. Η **μη δεσμευτική** αυτή απόφαση ανακοινώθηκε με αφορμή την απέλαση από τη **Ν. Ζηλανδία** του Ιοάνε Τεϊτίτοτα, μετανάστη από τα **νησιά Κιριμπάτι**, που υποστήριζε ότι το νησί του, η **Νότια Ταράουα**, **μασιζεται** από **υπερπληθυσμό**, διενέξεις για την πρόσβαση σε καλλιεργήσιμες εκτάσεις και **έλλειψη πόσιμου νερού**, λόγω της **ανόδου** της **στάθμης της θάλασσας**, που κατέστησε **ακατοίκητα** άλλα νησιά στο Κιριμπάτι!

☑ Η διεθνής φιλανθρωπική οργάνωση **Oxfam** αναλύοντας τα δεδομένα από το **Global Carbon Atlas** κατέληξε ότι σε **λιγότερο από δύο εβδομάδες** της νέας χρονιάς, συγκεκριμένα ως τις 12 Ιανουαρίου, ο μέσος Βρετανός είχε ήδη ξεπεράσει τις **ετήσιες εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα** από τον κάτοικο της **Ρουάντα**, της **Μπουρκίνα Φάσο**, της **Αιθιοπίας** της **Γουινέας**, της **Μαδαγασκάρης** ή της **Ουγκάντας**! Αυτό μας λέει πως το **αποτύπωμα άνθρακα** του **Βρετανού** ξεπερνά σε λιγότερο από 2 εβδομάδες το αντίστοιχο για όλο το 2020 των περισσότερων **Αφρικανών!** ...Μερικοί είμαστε πιο ίσοι από τους άλλους!

☑ Η **Μαγιόρκα**, το μεγαλύτερο νησί των **Βαλεαρίδων**, κάθε χρόνο διαχειρίζεται τεράστιο όγκο **σκουπιδιών**, διότι αποτελεί **σημαντικό τουριστικό προορισμό**. Οι αρχές θέσπισαν πρόσφατα **ειδικό νόμο**, ο οποίος προβλέπει τη **μείωση** των σκουπιδιών μέχρι **20%** ως το **2030** και με τη βοήθεια **ξενοδοχειακών αλυσίδων**, ταξιδιωτικών πρακτορείων και τοπικών **ΜΚΟ** προετοίμασαν **πιλοτικό πρόγραμμα** για τα ξενοδοχεία με την επωνυμία **«διακοπές χωρίς πλαστικά»**. Σύμφωνα με αυτό δεν θα επιτρέπονται πλαστικά ποτήρια **μιας χρήσεως** στο χώρο της **πισίνας**, θα χρησιμοποιούνται μεγάλα **γυάλινα μπουκάλια** με σαμπουάν και αφρόλουτρο και όχι πλαστικές ατομικές συσκευασίες και θα καταργηθούν οι ατομικές μερίδες φαγητού συσκευασμένες σε πλαστικά κατά τη διάρκεια του πρωινού. Επίσης, κλήθηκαν οι τουρίστες να επιδείξουν μεγαλύτερη **υπευθυνότητα**, να **σέβονται** τον τόπο που κάνουν διακοπές και να μη ρυπαίνουν τις **παραλίες**.

Εκδήλωση κοπής της πρωτοχρονιάτικης πίτας της ΟΙΚΙΠΑ!

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΡΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟ 2019

Μεγάλος αριθμός συμπολιτών και φίλων μας συμμετείχε στην εκδήλωση κοπής της πρωτοχρονιάτικης πίτας μας την Τετάρτη 22 Ιανουαρίου 2020 στο Επιμελητήριο Αχαΐας.

Στο πρώτο μέρος της εκδήλωσης, έγινε μια ανασκόπηση περιβαλλοντικών ζητημάτων σε παγκόσμιο επίπεδο με φόντο την **κλιματική κρίση**, αλλά και μιας σειράς θεμάτων περιφερειακού και τοπικού ενδιαφέροντος, όπως οι **εξορύξεις υδρογονανθράκων**, η **ανακύκλωση** στην πόλη μας κλπ.

Ακολούθησε ο απολογισμός δράσης της ΟΙΚΙΠΑ για τη χρονιά που πέρασε σε θέματα προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος, βιώσιμης κινητικότητας και διαχείρισης των απορριμμάτων.

Στο δεύτερο μέρος έγινε παρουσίαση της καλοκαιρινής εκδρομής στη Γεωργία - Αρμενία με τα απαραίτητα παραλείπόμενα!

Να σημειωθεί ότι στην εκδήλωση παρέστησαν και ευχήθηκαν στην Κίνηση ο αντιδήμαρχος Περιβάλλοντος και καθαριότητας κ. **Νίκος Ασπράγκαθος**, ο επικεφαλής της Δημοτικής Κίνησης ΣΠΙΡΑΛ **Πέτρος Ψωμάς**, εκπρόσωποι του περιφερειακού συνδυασμού **Οικολογική Δυτική Ελλάδα**, της Κίνησης «**Πρόταση**», της **ΚΟΙΝΟΤΟΠΙΑΣ** του **Συλλόγου Προστασίας Υγείας και Περιβάλλοντος περιοχής Κέντρου Υγείας Χαλανδρίτσας** κλπ.

Οι φίλοι της ΟΙΚΙΠΑ γεύτηκαν σπιτικά γλυκίσματα και ευχήθηκαν στην Κίνηση κα-

λές δράσεις για το περιβάλλον. Από τη μεριά μας **ευχαριστούμε το Επιμελητήριο Αχαΐας** για την ευγενή παραχώρηση της αίθουσας και ευχόμαστε να είμαστε όλοι, και αυτή τη χρονιά, πιο ενεργοί στα θέματα

προστασίας του περιβάλλοντος. **Ακολουθεί το κείμενο απολογισμού των δράσεών μας, που παρουσίασαν τα μέλη μας Γιώργος Κανέλλης και Θωμάς Κουτρούμπας.**

Αγαπητές φίλες και φίλοι της ΟΙΚΙΠΑ καλησπέρα,

Μια ακόμη χρονιά μάς βρίσκει μαζί να ξεκινάμε τη δράση μας, τις μόνιμες αλλά και τις έκτακτες πρωτοβουλίες μας, που έχουν καταστήσει την ΟΙΚΙΠΑ μια σημαντική συλλογική έπαρση για την υπεράσπιση των κοινών αγαθών, της ποιότητας ζωής στην πόλη μας, αλλά και φύλακα του φυσικού περιβάλλοντος της ευρύτερης περιοχής μας. Και, όπως κάθε φορά, θέλουμε να ευχαριστήσουμε για την παρουσία τους και την υποστήριξή τους τους όλο και αυξανόμενους φίλους μας. Χωρίς εσάς η επιρροή μας, αλλά και η λειτουργικότητά μας, θα ήταν πολύ κάτω από το σημείο που βρίσκονται.

Ο κόσμος

Θα ξεκινήσουμε, όπως συνήθως, την παρουσίασή μας από τα **διεθνή** με μια εικόνα που έκανε το γύρο του κόσμου κατά την περίοδο των γιορτών. Είναι η εικόνα της φλεγόμενης Αυστραλίας, μια ζοφερή όσο και αναμφισβήτητη απάντηση σε εκείνους που επιμένουν είτε αμφισβητούν την

κλιματική κρίση και το ραγδαίο ρυθμό της επιδείνωσής της.

Μαζί μ' αυτήν θα δείξουμε δύο πρόσωπα: Από τη μια **τον πρόεδρο των ΗΠΑ Τραμπ**, ως χαρακτηριστικό πρόσωπο των δυνάμεων που αδυνατούν να κατανοήσουν τις διαστάσεις αυτού που μας συμβαίνει και την ανάγκη ανάλογης στροφής σε ό,τι αφορά στην ενέργεια και τους πόρους και από την άλλη την **υπέροχη έφηβη Γκρέτα Τούνμπεργκ**, που, παρά τις όποιες αδυναμίες της, κατόρθωσε να αποτελέσει σύμβολο και επίκεντρο του αγώνα για ριζική στροφή των κοινωνιών μας προς την βιωσιμότητα, τονίζοντας πάντα «μην

ακούτε εμένα, ακούστε τους επιστήμονες».

Πράγματι δεν είναι η Γκρέτα ή το οικολογικό κίνημα, που πιστοποιούν την ανάγκη για τη γρήγορη και αποφασιστική στροφή, μέσα στη δεκαετία που άρχισε, της κλιματικής κρίσης, αλλά η Διακυβερνητική Συνδιάσκεψη του ΟΗΕ, με χιλιάδες επιστήμονες να συνεισφέρουν στα κείμενά της. Και είναι απαραίτητο να προσθέσουμε ότι δεν είναι μόνο η κλιματική κρίση, που απειλεί να καταστήσει τον πλανήτη μας αβίωτο, αλλά και η εξίσου ραγδαία υποχώρηση της βιοποικιλότητας, των ζωντανών ειδών γύρω μας, μια σιωπηλή τραγωδία, εξίσου ανθρωπογενής, που επίσης απαιτεί να κάνουμε με άλματα τη στροφή από το «κατακυριεύσατε την γη» στη σοφία της αποσύνδεσης της ευημερίας μας από την καταστροφή του κλίματος, της φύσης και των πόρων, που ανήκουν και στις επόμενες γενιές.

Οι ειδήσεις είναι ανάμικτες: από τη μια οι ΗΠΑ του Τραμπ αποσύρονται από τη συνθήκη του Παρισιού για το κλίμα, από την άλλη βλέπουμε την Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν, νέα πρόεδρο της Κομισιόν να αναδεικνύει την αντιμετώπιση της κλιματικής κρίσης σε νούμερο 1 προτεραιότητα.

Η κατάσταση στη χώρα μας

Στη χώρα μας, ασφαλώς, η σπουδαιότερη είδηση στο πεδίο αυτό είναι θετική: το νέο Εθνικό Ενεργειακό Σχέδιο θέτει στόχο για την απολιγνιτοποίηση της χώρας το 2028, στόχο για ισχυρή μείωση της τελικής ενεργειακής κατανάλωσης κατά 38,5% σε σχέση με τα όσα προβλέπονταν για το ίδιο έτος ως τώρα, με μέτρα, όπως η μετατροπή 600.000 κτηρίων σε σχεδόν μηδενικής κατανάλωσης μέσα στη δεκαετία που ξεκίνησε.

Η κριτική του περιβαλλοντικού κινήματος εστιάστηκε στον αυξημένο ρόλο που δίνεται στο φυσικό αέριο στην πορεία της ενεργειακής στροφής. Η πρότασή μας είναι να εγκατασταθούν (με προσεκτική χωροθέτηση) σοβαρά παραπάνω από τα προβλεπόμενα 8,8 νέα GV από ΑΠΕ εις βάρος του φυσικού αερίου.

Όμως οι επιδόσεις μας στην προστασία της ιδιαίτερα πλούσιας χλωρίδας και πανίδας της χώρας μας υστερούν πολύ από το αναγκαίο. Ακόμα μια χρονιά, η εφαρμογή των οδηγιών για τη φύση αποδείχθηκε ελλιπής, γεγονός που οδήγησε, τον περασμένο Ιούλιο, στην παραπομπή της Ελλάδας στο Δικαστήριο της Ε.Ε. για μη συμμόρφωσή της με την οδηγία για τους οικοτόπους (οδηγία 92/43/ΕΟΚ). Όπως αναφέρεται στην παραπομπή, η Ελλάδα δεν έχει καθορίσει τους απαιτούμενους στόχους και μέτρα διατήρησης για τις περιοχές Natura 2000.

Η χώρα μας κατατάσσεται στις χαμηλότερες θέσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην **ανακύκλωση αποβλήτων** και εμμένει στην απαράδεκτη πρακτική της ταφής του σχεδόν 81% των αποβλήτων (ο αντίστοιχος Μ.Ο. στην Ε.Ε. ανέρχεται στο 45%), προκαλώντας ένα ατελείωτο πρόβλημα ρύπανσης και χάνοντας πολύτιμες ευκαιρίες για καινοτομία στην κυκλική οικονομία.

Η Ελλάδα παραμένει, επίσης, η μόνη χώρα της ΕΕ που έχει εις βάρος της τέσσερις ευρωκαταδίκες, όλες σχετικές με τη διαχείριση αποβλήτων, για τις οποίες κατέβαλε την τελευταία χρονιά περίπου 24 εκατ. ευρώ.

Δυστυχώς, ο κρίσιμος θεσμός της **περιβαλλοντικής επιθεώρησης** υπέστη περαιτέρω πολιτική απαξίωση μέσα στο 2019, αφού καταργήθηκε η Ειδική Γραμματεία Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών του ΥΠΕΝ, μαζί με τη θέση του ειδικού γραμματέα, με τις αρμοδιότητές της να μεταφέρονται απευθείας στον υπουργό, ενισχύοντας έτσι, την εξάρτηση των επιθεωρητών περιβάλλοντος από την εκάστοτε πολιτική ηγεσία του υπουργείου. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί πως κατά το τελευταίο έτος οι επιθεωρητές περιβάλλοντος εισηγήθηκαν στον αρμόδιο υπουργό Σωκράτη

Φάμελλο 83 αποφάσεις επιβολής προστίμων συνολικού ύψους 1.793.280 ευρώ, με τις 72 τουλάχιστον να παραμένουν ακόμα ανυπόγραφες.

Σε πλήρη αντίφαση με την θετική απόφαση της επίστευσης της **απολιγνιτοποίησης** εμμένουμε στις θαλάσσιες κυρίως, αλλά και χερσαίες **εξορύξεις υδρογονανθράκων**, μια πολιτική που δεν συμβαδίζει με τη βιωσιμότητα, οικολογική αλλά και οικονομική. Συνολικά, μέσα στο 2019 παραχωρήθηκαν για έρευνα και εξόρυξη 4 θαλάσσια «οικόπεδα» (Δυτικά-Νοτιοδυτικά της Κρήτης, Κυπαρισσιακός και Ιόνιο), συνολικής έκτασης 50.000 τ. χλμ. Μάλιστα, οι περισσότερες από τις περιοχές που έχουν παραχωρηθεί συνολικά το προηγούμενο διάστημα, περιλαμβάνουν εξ ολοκλήρου ή μερικώς πολλές προστατευόμενες περιοχές **Natura 2000**, καθώς και περιοχές που προστατεύονται με ειδικότερα καθεστώτα.

Να πούμε και τα θετικά: την αποτροπή της επιδείνωσης του νόμου για τον αιγιαλό, την εφαρμογή του νόμου για την πλαστική σακούλα, αν και ανησυχία υπάρχει, σε συνδυασμό με την εξαγγελία για γενική πολιτική χτυπήματος του πλαστικού μιας χρήσης εντός του 2020.

Η κατάσταση στην Πάτρα

Για την πόλη μας, την Πάτρα, τα θέματα λίγο-πολύ παραμένουν τα ίδια: το έλλειμμα του σχεδιασμού για την **διαχείριση των απορριμμάτων** (ο σχεδιασμός επαρκεί για τα 2/3 περίπου του όλου ετησίου τονάζ, από κει και πέρα κάτι πρέπει να γίνει και έγκαιρα), η συνεχιζόμενη **απώλεια κοινοχρήστων χώρων** (ευχή μας η αξιοποίηση από το Δήμο της πρόσφατης κυβερνητικής πρωτοβουλίας ύψους 15 εκατ. για πλατείες μέσω του πράσινου ταμείου και η διεκδίκηση μαζί με άλλους Δήμους του τριπλασιασμού τουλάχιστον, αυτού του ποσού), η συνεχιζόμενη **χαμηλή ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα** (με βασικά μέτρωπα το νέο λιμάνι και την κυκλοφορία στους κύριους δρόμους) η παραμένουσα εκκρεμότητα όσον αφορά στο διοικητικό σχήμα του έργου του **φράγματος Πείρου**, ενώ ήδη ο ταμειυτήρας γεμίζει, η ανάγκη για προσεκτική επέμβαση **στο Έλος και το Πλατανοδάσος** του Προαστείου, η ανάγκη να προχωρήσει η υπόθεση της δραστηκής αλλαγής στο κυκλοφοριακό με την **αντιδρόμηση της Κανακάρη** (ή τεκμηρίωση της εγκατάλειψής της), που συνδυάζεται με την μερική πεζοδρόμηση της Μαιζώνος και την ανάπτυξη δικτύου ποδηλατοδρόμων με

πρώτο τον επιμήκη παραλιακό.

Οι δράσεις μας

- Θα ξεκινήσουμε με μια δράση που είχε αρχίσει το 2018 και συνεχίστηκε το 2019 και στην οποία δεν ήμασταν μόνοι, αλλά μαζί με άλλους 8 συλλογικούς φορείς της πόλης, τον αντικαπνιστικό αγώνα στην Πάτρα. Αισθανόμαστε ικανοποίηση, γιατί η αυστηροποίηση και επιτυχή εφαρμογή του **αντικαπνιστικού νόμου**, στηρίχτηκε και σε κάποιες πρωτοπόρες εκστρατείες, όπως αυτή της Πάτρας.
- Μια και αναφερθήκαμε σε συνεργασίες μας, ας μιλήσουμε και για την παραγωγική μας δράση μαζί με άλλες περιβαλλοντικές οργανώσεις από την Αχαΐα και την Κορινθία στα πλαίσια του "NHPEA" σε ό,τι αφορά στην καταπολέμηση της παράνομης αλιείας στον Πατραϊκό, το Ιόνιο, τον Κορινθιακό. Με πρωτοβουλίες μας αρχές και φορείς των αλιείων κάθισαν στο ίδιο τραπέζι με στόχο την αποσαφήνιση μέτρων και την εφαρμογή των κανόνων της **βιώσιμης αλιείας**.
- Στα πλαίσια του **Συνδέσμου Περιβαλλοντικών Οργανώσεων Ευρύτερης Περιοχής Πάτρας** παρεμβήκαμε στις δημοτικές εκλογές με ένα περιεκτικό κοινό κείμενο με τίτλο «Για μια Πάτρα βιώσιμη, ευρωπαϊκή πόλη», αλλά και σε ειδικότερα θέματα, όπως η Νερομάνα της Κρήνης.
- Από τις πρώτες σημαντικές μας παρεμβάσεις ήταν η δημόσια τοποθέτησή μας, με την οποία επισημάναμε τεκμηριωμένα τα ελλείμματα του σχεδιασμού για τη διαχείριση των απορριμμάτων.
- Ζητήσαμε ακόμη δημόσια την επίτευξη της έκδοσης προεδρικού διατάγματος για το οριστικό καθεστώς του Εθνικού Πάρκου Στροφυλιάς Κοτυχίου, που παραμένει ανοχύρωτο.
- Παράλληλα θέσαμε δημόσια, με φωτογραφικά ντοκουμέντα το θέμα της **λαθροθηρίας** στη λιμνοθάλασσα του Πρόκοπου. Στο ίδιο θέμα επανήλθαμε στα τέλη Δεκεμβρίου, όταν θρασεΐς λαθροκυνηγοί πυροβόλησαν από κοντά προς την κατεύθυνση ομάδας φίλων της ΟΙΚΙΠΑ. Υπάρχει μια σύλληψη και ελπίζουμε το γεγονός να αποτελέσει την αρχή του τέλους για το αντικοινωνικό αυτό φαινόμενο της λαθροθηρίας σε προστατευόμενες υδροτοπικές περιοχές του Εθνικού Πάρκου.
- Παράλληλα προβήκαμε σε δεντροφύτευση στη Στροφυλιά μαζί με τους Πεζοπόρους της Πάτρας, το Δασαρχείο και το Φορέα Διαχείρισης.
- Διοργανώσαμε δημόσια εκδήλωση στην Πάτρα με ομιλητές από την Greenpeace, το WWF και την ΟΙΚΙΠΑ για τις επιπτώσεις, περιβαλλοντικές και στρατηγικές από το πρωτοφανές πρόγραμμα παραχωρήσεων θαλασσίων και χερσαίων περιοχών για έρευνα και **εξόρυξη υδρογονανθράκων**. Καταγγείλαμε **ενέργειες ρύπανσης στο Έλος της Αγυιάς**. Επίσης προχωρήσαμε σε σειρά αναλυτικών εγγράφων σε ό,τι αφορά στην αποφυγή βλαπτικών για την ευαίσθητη πανίδα του Έλους ενεργειών από έργα προβλεπόμενα στο Σχέδιο για την Ανάπτυξη του όλου χώρου, που αναμένεται να προχωρήσει κατά τη διάρκεια του τρέχοντος έτους.

...συνέχεια από τη σελίδα 9

- Το Μάρτιο έγινε γνωστό ότι ένας μακρός δικαστικός μας αγώνας για τη διατήρηση του **δασικού χαρακτήρα των Μαύρων Βουνών** ευοδώθηκε. Το ΣΤΕ απέρριψε, χάρις στην παρέμβασή μας, έφεση ενδιαφερομένων να εμφανίσουν 145 στρέμματα στα Μαύρα Βουνά με αραιή βλάστηση βελανιδιάς ως χορτολιβαδικά.
- Δικαστικές νίκες είχαμε στο ΣΤΕ επίσης και σε ό,τι αφορά σε 5 αυθαίρετα στην περιοχή των Σαμαρέικων στη Στροφυλιά. Απορρίφθηκαν οι εφέσεις τους και είναι κατεδαφιστέα. Παράλληλα, η δίκη των μελών μας Ηλία Ντρε και Γιώργου Κανέλλη, διότι τάχα λένε ψέματα σε ό,τι αφορά στην ορθή διοικητική ένταξη των Σαμαρέικων, αναβλήθηκε με αίτημα της πλευράς τους για δεύτερη φορά. Με την ευκαιρία ευχαριστούμε όσους μας στήριξαν οικονομικά για τις υποθέσεις αυτές.
- Καταγγείλαμε την τακτική μηνύσεων κατά δικασικών υπαλλήλων, στην οποία συστηματικά προχωρεί επίδοξος καταπατητής σε παραθαλάσσια περιοχή της Ζήρειας.
- Θέσαμε με αναφορά μας τα προβλήματα λειτουργίας του ΧΥΤΑ Φλόκα, επισημαίνοντας ιδίως την διαφυγή στραγγισμάτων στη θάλασσα.
- Στα πλαίσια του "Let's do it! Greece" μέλη και φίλοι μας καθάρισαμε τις διαδρομές περπατού στο Έλος της Αγιάς.
- Υποδεχτήκαμε και πήραμε μέρος στις εκδηλώσεις **του πλοίου της Greenpeace**, που έδωσε στο παλαιό λιμάνι της πόλης μας, στα πλαίσια της εκστρατείας της οργάνωσης για την κλιματική κρίση. Με αφετηρία την άφιξη αυτή συμμετείχαμε στη συγκρότηση **πρωτοβουλίας κατά των εξορύξεων υδρογονανθράκων**, με συμμετοχή πολιτών και φορέων.
- Η ΟΙΚΙΠΑ συμμετέχει επίσης σε **Πανελλήνιο Δίκτυο κατά των Εξορύξεων** μαζί με 19 συλλογικότητες από όλη την Ελλάδα, που ενώνουν τις δυνάμεις τους και συγκροτούν ένα κίνημα, που αντιδρά σε αυτές τις καταστρεπτικές για τον τόπο δραστηριότητες
- Ζητήσαμε με γραπτή αναφορά μας ελέγχους νομιμότητας στις θέσεις Βουνάκι και Αϊγιαννάκης το Κυπαρισσιακού Κόλπου, που, θυμίζουμε, ανήκει πλέον στην εποπτεία του ΦΔ Στροφυλιάς-Κοτυχίου. Επίσης καταγγείλαμε τα πλήγηματα κατά του πληθυσμού χαμαιλέοντων στην Πύλο.
- Συμμετείχαμε στη διαδικασία αξιολόγησης **του Γεωπάρκου του Χελμού Βουραϊκού**, που κατέληξε σε λαμπρή επιτυχία. Πανηγυρίσαμε παράλληλα για την ανεύρεση νέας μεγάλης αποικίας νυχτερίδων στα Καστριά.
- Συμμετείχαμε στις **δράσεις των νέων για το κλίμα** στην Πλ. Γεωργίου και οργανώσαμε ειρηνική διαμαρτυρία στο συνέδριο για την Περιφερειακή Ανάπτυξη, που έγινε στην Αχάια Κλάους.
- Συμμετέχουμε επίσης στο πανελλαδικό σχήμα **ΣΥΜΜΑΧΙΑ για το ΚΛΙΜΑ** μαζί με την GRRENPEACE, την WWF και 33 άλλες οργανώσεις σχεδιάζοντας και συμμετέχοντας σε κινητοποιήσεις κατά της κλιματικής κρίσης, όπως εκείνες του περασμένου Σεπτεμβρίου.

- Παρουσιάσαμε σε συνεργασία με το Σύλλογο Ευρυτάνων Αχάϊας το βιβλίο του **Στέφανου**

Σταμέλλου, περιπατητή και ορειβάτη με πλούσια δράση στα οικολογικά ζητήματα της χώρας μας, με τίτλο «Στο δρόμο για την Πυθία: Άγραφα – Καρπενήσι – Δελφοί, το Ευρωπαϊκό Μονοπάτι E4».

- Οι εκδηλώσεις μας για την **ανακύκλωση συσκευών** στο Πάρκο Καλεντζωτή, μαζί με την ΚΟΙΝΣΕΠ "Ανακυκλώνω στην Πηγή", το Repair Cafe στα Γραφεία μας με στόχο την διάδοση της κουλτούρας της επιδιόρθωσης, αλλά και η **Έκθεση Φωτογραφίας**, που για μια ακόμη φορά διοργανώσαμε την Πρωτομαγιά στα Ψηλαλώνια, με θέμα "Μνημεία και Φύση" έχουν γίνει πλέον μέρος της κανονικότητάς μας.
- Επιτυχία επίσης σημείωσαν οι τακτικές **προβολές** και **συζητήσεις** στα Γραφεία μας, καθώς και η κοινή μας εσπερίδα για βασικά θέματα περιβάλλοντος και απορριμμάτων μαζί με τον ΑΣΤΟ – Επικοινωνούμε, στα γραφεία του.
- Το ίδιο ισχύει και για τις **εκδρομές** μας, τόσο για τη μεγάλη του καλοκαιριού στην Αρμενία και Γεωργία (περισσότερα στη συνέχεια) όσο και τις ημερήσιες ή διήμερες στα Τρίκαλα Κορινθίας, τον **Πόρο** και τα **Μέθανα**, τους **Δελφούς** και την **Παύλιανη** και **Πύλο**.

Ευχαριστούμε και πάλι για την παρουσία σας εδώ σήμερα, τη συμμετοχή σας στις εκδηλώσεις μας, τη στήριξη της εφημερίδας μας **"εν αιθρία"**. Όλα αυτά είναι σημαντικά, γιατί οι καινοτόμες, αλλά γερά στηριγμένες στην επιστήμη και τα γεγονότα προτάσεις του οικολογικού κινήματος είναι ο μόνος δρόμος για να συνεχίσει ο πλανήτης μας να είναι ένας **γαλάζιος παράδεισος!**

**ΚΑΛΗ ΧΡΟΝΙΑ, ΥΓΕΙΑ,
ΚΑΛΗ ΤΥΧΗ ΣΕ ΟΛΟΥΣ!**

Ημέρα Υγροτόπων στη Στροφυλιά!

Πολλοί και καλοί συγκεντρώθηκαν, βοηθώντας και του εξαιρετικού καιρού, την **Κυριακή 2 Φεβρουαρίου, στη Στροφυλιά**, όχι μόνο για να τιμήσουν την **Ημέρα των Υγροτόπων** (για την αξία τους για την άγρια πανίδα, αλλά και για μας, έχουμε επανειλημμένα γράψει), αλλά και να ενώσουν τις φωνές τους κατά της λαθροθηρίας, που γίνεται από μικρές, αλλά αδίστακτες ομάδες, στο Εθνικό μας Πάρκο.

Βρέθηκαν εκεί μέλη της **ΟΙΚΙΠΑ**, μέλη της περιφερειακής παράταξης **«Οικολογική Δυτική Ελλάδα»**, οι **Πεζοπόροι της Πάτρας**, μέλη της **ANIMA**. Οι πεζοπόροι χάρηκαν ξαναβλέποντας τα δέντρα, που πριν ένα χρόνο είχαν φυτέψει, να προσδεύουν, μέλη της ΟΙΚΙΠΑ επισκεύασαν το παρατηρητήριο του Πρόκοπου και την περίφραξη του αναδασωμένου

χώρου, η Οικολογική Δυτική Ελλάδα έκοψε την πίτα της. Όλοι μαζί παρατήρησαν την ορνιθοπανίδα του Πρόκοπου, στολίδι του Εθνικού μας Πάρκου.

Δυστυχώς, το Εθνικό Πάρκο τελεί υπό την πίεση **λαθροθηρών, λαθροϋλοτόμων, καταπατητών** και κάθε λογής παραβατικών στοιχείων, μαζί με την ανεύθυνη συμπεριφορά πολλών επισκεπτών, που αφήνουν σκουπίδια και ξεριζώνουν τη βλάστηση. Το πρωί της Κυριακής λαθροθήρες είχαν επισκεφτεί για μια ακόμη φορά τον υγρότοπο, ενώ την ίδια ώρα με την εκδήλωση μότο-κρος και «γουρούνες» όργωναν τους αμμόλοφους και άλλα ευαίσθητα οικοσυστήματα, παρά την αυστηρή απαγόρευση.

Όμως τα πράγματα αλλάζουν. Η σύλληψη λαθροθήρα από την περιοχή, που είχε πυροβολήσει προς την κατεύθυν-

ση μελών της ΟΙΚΙΠΑ και φωτογράφων φύσης πρόσφατα, είναι σημαντικό θετικό βήμα. Ας ξέρουν οι υπονομευτές του Εθνικού Πάρκου ότι οι περιβαλλοντικές οργανώσεις και οι ευαίσθητοι πολίτες επαγρυπνούν. Οι πράξεις τους δεν θα μένουν ατιμώρητες.

Το Εθνικό Πάρκο και οι υγροτόποι του είναι πολύτιμο δημόσιο αγαθό και ως τέτοιο θα το διαφυλάξουμε.
Γ.Κ.

Ο ΝΗΡΕΑΣ συμμετείχε στο FORUM Ανάπτυξης

Έξυπνη λύση οι συνέργειες στην αλιεία

(από αρ.) Γ. Κανέλλης, Γ. Παλαμάρης, Γ. Λουρδής, Κ. Κουμούτσος

Η ανάπτυξη του αλιευτικού τουρισμού σ' όλη την Ελλάδα, οι συνέργειες με τα υπουργεία και τους φορείς, η προστασία και η ανάδειξη της πολιτιστικής μας άυλης ή υλικής πολιτιστικής κληρονομιάς, αλλά και η εφαρμογή πολιτικών βιωσιμότητας στην πόλη, είναι ορισμένες από τις έξυπνες λύσεις, που μπορούν και πρέπει να εφαρμοστούν πατού.

Το μήνυμα αυτό έστειλαν τα μέλη της **Ένωσης Προστασίας Φυσικού και Πολιτιστικού Περιβάλλοντος Κορινθιακού - Πατραϊκού Κόλπου «Ο ΝΗΡΕΑΣ»**, κατά τη διάρκεια της εκδήλωσης, που διοργανώθηκε στο 22ο FORUM Ανάπτυξης.

Πρώτος ομιλητής ήταν ο μηχανολόγος μηχανικός, συνιδρυτής της πλατφόρμας Ταξίδια Ψαρέματος www.fishingtrips.gr, Γεώργιος Λουρδής, ο οποίος τόνισε πως η χώρα μας μπορεί να γίνει Διεθνής Αλιευτικός Προορισμός, καθώς σήμερα διαθέτει περισσότερα από 150 Επαγγελματικά Αλιευτικά με Άδεια Αλιευτικού Τουρισμού, μόλις τον τέταρτο χρόνο, από τότε που βγήκε το Νομικό Πλαίσιο. Στόχος μας είναι να έχουμε 500 - 600 ή και περισσότερα Επαγγελματικά Σκάφη Ψαρέματος με άδεια Αλιευτικού Τουρισμού, σε κάθε περιοχή της Πατρίδας μας και αυτό να προβάλλεται στο Εξωτερικό. Ο Αλιευτικός Τουρισμός - Ψαροκάικο, μπορεί να συνδυαστεί με τον τουρισμό, τα αγροτικά προϊόντα μας, την ιστορία μας στη θάλασσα, αλλά και τα Μουσεία Αλιείας. Έτσι, θα προσελκύσουμε επιπλέον

τουρίστες και θα υπάρχει παραμονή νέων στο επάγγελμα του ψαρά, αποσυμπίεση των ήδη μειωμένων ιχθυαποθεμάτων και ταυτόχρονα ενίσχυση του εισοδήματος των ψαράδων.

Αν αξιοποιήσουμε τα πλεονεκτήματα της χώρας μας (π.χ. μεγαλύτερη ακτογραμμή στη Μεσόγειο, ήπιο κλίμα και δημοφιλείς τουριστικούς προορισμούς), θα έχουμε 50 με 60 ταξίδια τον πρώτο χρόνο και θα αυξάνονται κατά 10-15% το χρόνο.

«Στη χώρα μας σήμερα δεν έχουμε λιμάνια, για να υποστηρίξουν την καινοτόμα ιδέα του αλιευτικού τουρισμού» συνηγόρησε ο Κωνσταντίνος Κουμούτσος, ο οποίος από την σκοπιά του επαγγελματία ψαρά χαρακτήρισε ως έξυπνη λύση τη συνέργεια των τεσσάρων Υπουργείων που επιβλέπουν την αλιεία, προκειμένου να μην αφανιστεί ένας κλάδος, που ήδη αντιμετωπίζει σοβαρά προβλήματα επιβίωσης. Το μεγαλύτερο «αγκάθι» αποτελεί η παράνομη αλιεία, ιδίως στις προστατευόμενες περιοχές, η **υπεραλίευση** και η ερασιτεχνική αλιεία και τόνισε πως θα πρέπει να εφαρμοστούν οι νόμοι χωρίς ασάφειες, παρεμβάσεις και δικλείδες ασφαλείας.

Την αναγκαιότητα συνεργασίας ακόμα και με τους φορείς της εκπαίδευσης με τις εφορείες αρχαιοτήτων και με αναπτυξιακές εταιρείες, προκειμένου να επιτευχθεί η ανάδειξη και προστασία της άυλης και υλικής πολιτιστικής κληρονομιάς του Κορινθιακού και Πατραϊκού Κόλπου, με γνώμονα την ήπια ανάπτυξη, επεσήμανε ο Γεώργιος

Πατραϊκός-Κορινθιακός από ψηλά

Έχουμε τη μεγαλύτερη ακτογραμμή στη Μεσόγειο, ήπιο κλίμα και δημοφιλείς τουριστικούς προορισμούς

Παλαμάρης, ο οποίος έκανε και τον συντονισμό της εκδήλωσης.

Τις έξυπνες λύσεις για μια καλύτερη πόλη ανέπτυξε ο Γιώργος Κανέλλης, εστιάζοντας στα πεδία της ενέργειας, των μεταφορών, των αποβλήτων, της διαχείρισης των ποταμών, της ψηφιακής διακυβέρνησης, αλλά και της ενίσχυσης της κοινωνικής συνοχής.

Οι «Έξυπνες λύσεις» για τις πόλεις μας δεν εστιάζουν μόνο στην απαραίτητη γενίκευση της ψηφιοποίησης και της εφαρμογής τεχνολογικών καινοτομιών, αλλά πολλές φορές (όπως στην περίπτωση των ποταμών) οι εξυπνότερες λύσεις προκύπτουν όταν ακολουθήσουμε και σεβαστούμε τις ισορροπίες της φύσης, την αρχαία εντολή του «μέτρου», την επιστροφή σε πρακτικές προσαρμοσμένες στον άνθρωπο, την αποφυγή φαραωνικών επιλογών, την προσήλωση στη βιωσιμότητα τοπικά και παγκόσμια».

Την εκδήλωση παρακολούθησαν, εκτός των άλλων, εκπρόσωποι των οργανώσεων - μελών

του ΝΗΡΕΑ (Σύλλογος Προστασίας Υγείας και Περιβάλλοντος Περιοχής Κέντρου Υγείας Χαλανδρίτσας, ΚΟΙΝΟ_ΤΟΠΙΑ, Οικολογική Κίνηση Πάτρας, Εξωραϊστικός Σύλλογος Πύργου Κορινθίας «ΕΡΜΗΣ», «Λύσιππος» Φίλοι Γραμμάτων και Τεχνών, «Φιλοξενία» Διαπολιτισμική και Περιβαλλοντική Οργάνωση) και ευαισθητοποιημένοι πολίτες.

Οργανώσεις - μέλη του ΝΗΡΕΑ:

- 1) Σύλλογος Προστασίας Υγείας & Περιβάλλοντος Περιοχής Κέντρου Υγείας Χαλανδρίτσας www.sylpyyp.gr
- 2) «Κοινο_Τοπία» Εταιρεία Κοινωνικής Δράσης και Πολιτισμού www.koinotopia.gr
- 3) Οικολογική Κίνηση Πάτρας www.oikira.gr
- 4) Εξωραϊστικός Σύλλογος Πύργου Κορινθίας «ΕΡΜΗΣ»
- 5) «Λύσιππος» Φίλοι Γραμμάτων και Τεχνών
- 6) «Φιλοξενία» Διαπολιτισμική και Περιβαλλοντική Οργάνωση www.filox.org

ΤΟ ΓΕΦΥΡΙ ΤΗΣ ΠΛΑΚΑΣ

«Αξεχώριστο από το γύρω τοπίο, απορούσε κανείς πώς γίνεται να προεκτείνεται έτσι η φύση σ' ένα έργο των ανθρώπων!»

Το γεφύρι της Πλάκας στην Ήπειρο, πέτρινο τοξωτό γεφύρι στον Άραχθο ποταμό, που, σε αντικατάσταση παλιάς γέφυρας που γκρεμίστηκε, έχτισε ο πρωτομάστορας Κωνσταντίνος Μπέκας το 1866, ένα από τα ομορφότερα στολίσια της Ηπείρου, πριν από ακριβώς πενήντα χρόνια, την 1^η Φεβρουαρίου 2015, γκρεμίστηκε από έντονα καιρικά φαινόμενα, βυθίζοντας σε θλίψη το πανελλήνιο. Ήταν το μεγαλύτερο μονότοξο γεφύρι

Το γεφύρι και ο οικισμός της Πλάκας

των Βαλκανίων.

Αξίζει όμως να παραθέσουμε αποσπάσματα από ένα εμπνευσμένο και ποιητικό κείμενο, που γράφτηκε από τον συμπολίτη μας, με ρίζες ηπειρώτικες, Δημήτρη Παπανικολάου, παρουσιάστηκε (2015) και στη συνέχεια δημοσιεύτηκε εις ανάμνηση του έργου, που αποτελούσε «χειροτέχνημα λεπτότητας και ακρίβειας», όπως το χαρακτηρίζει στο κείμενό του με στόχο την ευαισθητοποίηση όλων για την αναστήλωση, που ευτυχώς συντελέστηκε.

Μη με λησμονεί

Του γεφυριού της Πλάκας

Μισό φεγγάρι πρόβαλε σαν πέτρινο γεφύρι και φώτισε τον ουρανό ασήμωσε τον τόπο.

Χρυσό γεφύρι πέτρινο στου φεγγαριού τη λάμψη γέρνει και φέγγει την καρδιά το νου μου ταξιδεύει.

Γεφύρι - θεογέφυρο σα νιούτσικο φεγγάρι αστέρι της απαντοχής στον ουρανό της μνήμης Έρχεσαι με τα όνειρα μαγεύεις την ψυχή μου κι αντιφεγγίζεις στα νερά το πέρασμα του χρόνου.

Όλοι το θαύμασαν, πολλοί το περπάτησαν, οι περισσότεροι το είδαν σε φωτογραφίες κι όσοι έζησαν εκεί, το αγάπησαν σαν να 'ταν άνθρωπός τους κι έγινε με τον χρόνο, ένα με τη ζωή τους. Άλλοι ονειρεύτηκαν μαζί του και, ως στοιχείο ονειρικό, αποτέλεσε μέρος της προσωπικής τους μυθολογίας.

Υψώνονταν σαν μια ουράνια μελωδία, που ένωνε της φύσης τη ρωγμή.

Τίποτα λιγότερο, τίποτα περισσότερο. Όλα στη θέση τους. Οι πελεκητές πέτρες, οι αρμοί με το κουρασάνι, τα τσέρκια, τα βάθρα, τα ανακουφιστικά τόξα και το εκθαμβωτικό άνοιγμα της καμάρας που υψώνονταν επιβλητικά, ενώνοντας τις όχθες του ποταμού Αράχθου, του αρχαίου Ινάχου, στον ιστορικό συνοικισμό Πλάκα, του χωριού Ραφταναίοι Ιωαννίνων.

Αξεχώριστο από το γύρω τοπίο, απορούσε κανείς πώς γίνεται να προεκτείνεται έτσι η φύση σ' ένα έργο των ανθρώπων.

Το μέτρο δίνει η φύση και μέτρον όλων ο άνθρωπος.

Ένας σφυγμός ζωής διατρέχει την άνοδο της καμάρας, καθώς το αρμολόι της πέτρας - χειροτέχνημα λεπτότητας και ακρίβειας - απαλύνει το βάρος της, δίνοντας ρυθμό, ελευθερία και αισθητική διάσταση μεγαλείου.

Ένας λυρικός σπασμός που πέτριωσε.

«Για ιδές θάμα κι αντίθαμα που γίνεται στον κόσμο», να μοιάζουν έργα του Θεού, τα έργα των ανθρώπων.

Κατά τον Ρώσο συγγραφέα Φιοντόρ Ντοστογιέφσκι, «Η ομορφιά θα σώσει τον κόσμο».

Όμως εμείς, κληρονόμοι αυτής της δωρεάς, αφήσαμε το γεφύ-

ρι στα χέρια ανύποπτων για τη χάρη και την ομορφιά. Κι ενώ, κατά χάριν και κατά μετοχήν μάς κληροδοτήθηκε από τους προγόνους, για να το παραδώσουμε στις γενιές που έρχονται, το εγκαταλείψαμε, έστω προς στιγμήν. Το γεφύρι χάθηκε σε μια στιγμή κι έσβησε ο κόσμος όλος.

«Αυτός ο κόσμος ο μικρός, ο μέγας». Ίσως γιατί μια στιγμή, αρκεί να γίνει το κακό, ίσως γιατί μια στιγμή, είναι ο χρόνος όλος.

Έπισις μωρέ έρμμο; είπε η κυρά της Πλάκας, για τη σημαία του δικού της τόπου.

Είχε πεταχτεί αλαφιασμένη από τον ύπνο της κι αντίκρουσε το αποκεφαλισμένο, όπως είπε, γεφύρι, σαν να 'βλεπε εφιάλτη. Δεν πίστευε στα μάτια της.

Με δάκρυα στα μάτια της πλάγιασε λυπημένη, μήπως και δει σε όνειρο το σωπηλό γεφύρι, έτσι όπως το έβλεπε για όλα της τα χρόνια, περήφανο να στέκεται να την παρηγοράει

Το γεφύρι ήταν γι' αυτήν σύμβολο ενός τόπου, που επέμενε να ζει σε πείσμα των καιρών. Μάρτυρες και οι δυο τους μιας ταραγμένης εποχής. Έζησαν καταρρεύσεις, σκοτωμούς, αποχωρισμούς, μοναξιά.

Σύνορο το ποτάμι, από το 1881 έως το 1913. Σύνορο για μια ακόμα φορά, στις αδελφοκτόνες συγκρούσεις μεσοσύσης της Κατοχής. Το γεφύρι, σωπηλό, πρόσμενε την ώρα της ειρήνευσης, της καταλλαγής των παθών.

Κόκκινο εγίνι το νερό κ' έβαψε το γεφύρι. Άδικο αίμα εχύθηκε στη δίνη του καιρού.

Η βιωμένη μνήμη - ως αξία της παράδοσης - είναι ατίμητο φυλακτό, φυλάσσει την αγάπη. Τι έφταιξε κι έπεσε το γεφύρι; Που «δε στοιχειώσανε άνθρωπο», ούτε «του πρωτομάστορα την όμορφη γυναικία»; «Ας έπεφταν τα σπίτια μας, μα όχι

το γεφύρι», είπαν με μια φωνή, με ένα στόμα, όλοι οι κάτοικοι των γύρω χωριών.

Ο αγώνας που δόθηκε για δύο δεκαετίες, από τον «**Σύλλογο Προστασίας Αράχθου**» - για την αποτροπή του φράγματος που θα έπνιγε το γεφύρι - είχε αναγνωστεί ως κάτι ελπιδοφόρο. Γιατί ο αγώνας δόθηκε και κερδήθηκε, αλλά χάθηκε σε άλλο χρόνο και με άλλο τρόπο.

Ό,τι δεν μπόρεσε η εκδικητική μανία των Ναζί κατακτητών, που άνοιξαν «με σίδηρο και φωτιά», πληγή στη μέση της καμάρας, έγινε κατορθωτό από τη γραφειοκρατία, που γύρισε την πλάτη της στην ομορφιά, αφήνοντας σκοπίμως το γεφύρι στο έλεος του χρόνου.

Το όμορφο γεφύρι ξαναχτίστηκε από πέτρα και λάσπη, με την ίδια, παλιά τεχνική των μαστόρων της πέτρας, όμως με πιο σύγχρονα υλικά, όπως για παράδειγμα τα κονιάματα. Το αυθεντικό υλικό του γεφυριού χρησιμοποιήθηκε σε ένα μέρος του έργου, ενώ το πελέκημα της πέτρας έγινε με τον πατροπαράδοτο τρόπο. Οι εργασίες αναστήλωσης τελείωσαν λίγο πριν φύγει το 2019.

Απομεινάρια του γεφυριού μετά την κατάρρευση

Εργασίες από την ανακατασκευή

Τραυματισμένος Πετρίτης στάλθηκε για περίθαλψη

Στις 19/12/2019 πολίτης μετέφερε τραυματισμένο ενήλικο πετρίτη σε κρίσιμη κατάσταση στο Φορέα Διαχείρισης Μεσολογίου - Ακαρνανικών Ορέων. Τα στελέχη του Φορέα κινητοποιήθηκαν άμεσα προσφέροντάς του τις πρώτες βοήθειες. Μετά την περισυλλογή του, απέστειλε το είδος στον Σύλλογο Προστασίας και Περίθαλψης Άγριας Ζωής (ANIMA) για αποκατάσταση.

Ακριβώς την επόμενη ημέρα και μετά την παραλαβή του έγινε με επιτυχία η χειρουργική οστεοσύνθεση στο Κτηνιατρικό Κέντρο Περιστερίου από τους κτηνιάτρους Αχιλλέα Ακρίβο, καθώς το πουλί ήταν πυροβολημένο (δείτε την ακτινογραφία όπου διακρίνονται τα σκάγια στο σώμα του).

Για όσους δεν γνωρίζουν, ο πετρίτης είναι είδος γνήσιου **γερακιού** (γένος *Falco*), που απαντάται και στον ελλαδικό χώρο. Η επιστημονική του ονομασία είναι **Falco peregrinus**, και περιλαμβάνει 18 υποείδη. Είναι από τα πλέον αναγνωρίσιμα γεράκια με το χαρακτηριστικό του πτέρωμα στο οποίο κάνουν αντίθεση οι ανοικτόχρωμες με τις σκουρόχρωμες περιοχές, ενώ στο κεφάλι ξεχωρίζει η, επίσης χαρακτηριστι-

κή, σκούρα «μάσκα».

Φωλιάζει και αναπαράγεται σε απόκρημνα βράχια ακτών, βουνών, φαραγγιών, αλλά και σε νησίδες. Αναζητά την τροφή του στους περισσότερους βιοτόπους, αλλά προτιμά ανοικτές εκτάσεις, όπως χωράφια, ακτές, εκβολές, βάλτους. Την τροφή του αποτελούν τα πουλιά, τα οποία

αιφνιδιάζει και σκοτώνει με καταδίωξη ή κάθετη εφόρμηση από ψηλά.

Τέλος είναι το ταχύτερο ζώο του πλανήτη, καθώς στις κάθετες εφορμήσεις του, όταν κυνηγά, φτάνει τα 400 χλμ/ώρα.

Του ευχόμαστε γρήγορη ανάρρωση και επιστροφή στο σπίτι του!!!

Μύθοι των λουλουδιών

■ Νίκη Τσάμη

Πρίμουλα.

Εκείνος ο χειμώνας ήταν πολύ βαρύς και ατελείωτος, χιόνι στο χιόνι σκέπαζε τα πάντα, μάλλον έθαβε τα πάντα, κάτω από την εκτυφλωτική του λαμπρότητα. Ζώα, πουλιά και άνθρωποι υπέφεραν από έλλειψη τροφής. Τα ζώα έσκαβαν, με τα πόδια τους, μήπως και ανακαλύψουν κανένα βελάνι ή χαρούπι ή κανένα βλαστάρι, μάταια όμως. Τα πουλιάτσιμπούσαν τα κλωνιά των δέντρων να πέσει το χιόνι, μπας και ανακαλύψουν κανέναν σπόρο κράταιγου ή αγριοτριαντάφυλλου, δύσκολη η προσπάθεια, ελάχιστο το αποτέλεσμα. Οι άνθρωποι,

από την άλλη, είχαν, σχεδόν, εξαντλήσει τα αποθέματά τους και έτρεμαν το αύριο. Στα μάτια όλων πλανιόταν ο φόβος και η αγωνία. Άρχισαν να στρέφουν τα μάτια τους προς τον ουρανό, στους θεούς, με παράπονο και ικεσία.

Και ξάφνου, μέσα από το χιόνι πρόβαλε ένα άνθος, η αισιοδοξία ήρθε ξανά και η ελπίδα φούντωσε και αναπτέρωσε τη διάθεση για ζωή και πάλη. Ήταν θεϊκό σημάδι, οι θεοί δεν τους είχαν εγκαταλείψει, τους το έστειλαν δώρο. Το δοκίμασαν, τους άρεσε, τους «στήλωσε»... Σε λίγο όλα ήταν παρελθόν, ο χειμώνας τελείωσε και ήρθε η άνοιξη... Κι από τότε αυτό το φυτό με τα υπέροχα άνθη του φυτρώνει και ανθίζει πάντα την ίδια εποχή και είναι το «πρώτο» λουλούδι, εξ ου και το όνομά του **Πρίμουλα = μικρή πρώτη, Primula veris = μικρή πρώτη εαρινή**, ακόμα την συναντάμε με τα ονόματα: **Παναγίτσα, Παναγούδα, Ηρανθές και Δρακάκι**.

Είναι πολυετής πόα και πολλαπλασιάζεται είτε με σπόρους είτε με διαχωρισμό του φυτού, αναπτύσσεται ως ροζέτα και από το κέντρο της ξεπετιούνται, θα 'λεγε κανείς, τα μικρά του κοτσανάκια με τα άνθη. Καλλιεργείται, για καλλωπιστικούς κυρίως λόγους, ως υβρίδιο για τα χαρούμενα και αισιόδοξα χρώματά του, όπως το πορτοκαλί, το κόκκινο, το ιώδες, το λευκό, αλλά και ανάμεικτα. Το φυσικό του χρώμα είναι

το κίτρινο, υπόλευκο. Είναι φυτό του βορείου ημισφαιρίου και είναι εδωδιμο, από ρίζα, φύλλα, αλλά και άνθη, τρώγεται μαγειρεμένο, αλλά και ωμό σε σαλάτες, ακόμα γίνεται μαρμελάδα και ποτό. Τα άνθη του έχουν μοναδικό υπέροχο άρωμα που θυμίζει «γαλακτώδη ανάσα μωρού» ή άρωμα μελιού.

Έχει τεράστιες φαρμακευτικές ιδιότητες, γνωστές άλλωστε από την αρχαιότητα (Πλίνιος) και ιδίως η άγρια ποικιλία, την οποία συλλέγουν και σήμερα, ακριβώς γι' αυτές τις ιδιότητες, με συνέπεια να κινδυνεύει με εξαφάνιση. Έχει δε διαπιστωθεί και αναδειχθεί πολλές φορές κατά το παρελθόν ότι, λόγω της ζήτησης και της τιμής (ξερά άνθη 50.000 ευρώ το κιλό) γίνεται μεγάλη καταστροφή, κυρίως στο Γράμμο, αλλά και σε άλλα μέρη της Μακεδονίας, όπου η συλλογή γίνεται καταστροφικά (ξεριζώνουν τα φυτά με μαχαίρι), ανεξέλεγκτα και σε μεγάλες ποσότητες. Έχουν «πιαστεί» άτομα από τις γειτονικές χώρες (Αλβανία π.χ.), να εισέρχονται λάθρα, να φορτώνουν γαϊδούρια και μουλάρια, για να τα μεταφέρουν σε προσιτά μέρη και από εκεί σε αγορές της Ευρώπης και κυρίως της Γερμανίας, όπου είναι περιζήτητο. Ακόμα μια λεηλασία...

Υ/Γ: Λέγεται και λουλούδι του Δαρβίνου, δεν μπόρεσα να ανακαλύψω το γιατί.

Νέα απαγόρευση εντομοκτόνου στην Ευρωπαϊκή Ένωση

Έχουμε επανειλημμένα υπογραμμίσει την οικολογική αλλά και την οικονομική σημασία του αγώνα για τη διάσωση των επικονιαστών, και μάλιστα του γνωστότερου απ' αυτούς, της κοινής μέλισσας. Είναι γνωστό ότι σε περιοχές της Κίνας, αλλά και της Καλιφόρνιας, όπου οι πληθυσμοί των μελισσών και των άγριων επικονιαστών κατέρρευσαν, αναγκάζονται, με μεγάλο κόστος, να πληρώνουν εργάτες για να αντικαταστήσουν αυτά τα ωφέλιμα έντομα, με αμφίβολα αποτελέσματα.

Στην Ευρωπαϊκή Ένωση, περιοχή του κόσμου με τη μεγαλύτερη ευαισθησία και τα ισχυρότερα κινήματα για την διάσωση των εντόμων - επικονιαστών, τα επιχειρήματα για τη διάσωσή τους συμβάλλουν σε νίκες, που θα έχουν ευρύτερο αποτέλεσμα, όσον αφορά στην αναγκαία στροφή προς την εφαρμογή της βιολογικής γεωργίας ή ηπιότερων εισροών χημικών στη συμβατική.

Μια τέτοια επιτυχία σημει-

ώθηκε τον Ιανουάριο, όταν η Ευρωπαϊκή Ένωση αποφάσισε να μην ανανεώσει την έγκριση ενός παρασιτοκτόνου, που συνδέεται με βλαβερές επιπτώσεις στις μέλισσες, του εντομοκτόνου της Bayer θιακλοπρίδη. Η απόφαση ακολουθεί την έγκριση της απαγόρευσης από την πλειονότητα των κυβερνήσεων της ΕΕ τον περασμένο Οκτώβριο, βάσει προηγούμενης πρότασης της Κομισιόν.

«Υπάρχουν περιβαλλοντικές ανησυχίες, που συνδέονται με τη χρήση αυτού του παρασιτοκτόνου, ιδιαίτερα την επίπτωσή του στα υπόγεια ύδατα, αλλά και σχετικά με την ανθρώπινη υγεία, στην αναπαραγωγική τοξικότητα», ανέφερε σε ανακοίνωσή της η Επίτροπος Υγείας Στέλλα Κυριακίδου. Οι αγρότες δεν θα επιτρέπεται να χρησιμοποιούν το εντομοκτόνο, που διατίθεται υπό τα εμπορικά ονόματα σήμερα Calypso και Biscaya, μετά τις 30 Απριλίου φέτος, όταν λήξει η τρέχουσα περίοδος έγκρισής του.

Η Επιτροπή βασίστηκε στα ευρήματα της Ευρωπαϊκής Αρχής για την Ασφάλεια των Τροφίμων (EFSA), που δημοσιεύθηκαν πέρυσι τον Ιανουάριο. Η υπηρεσία υπογράμμιζε τις ανησυχίες για την ενεργή ουσία, που είναι τοξική για τους ανθρώπους και παρουσιάζει πολύ μεγάλη συγκέντρωση στα υπόγεια ύδατα, ανέφερε σε μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου εκπρόσωπος της EFSA.

Το παρασιτοκτόνο όχι μόνο σκοτώνει έντομα, αλλά βλάπτει

επίσης τις μέλισσες και τους μπάμπουρες αδυνατίζοντας το ανοσοποιητικό τους σύστημα και βλάπτοντας την αναπαραγωγή τους, σύμφωνα με τα ευρήματα του EFSA.

Η ΕΕ απαγόρευσε τη χρήση τριών λεγόμενων νεονικοτινοειδών, εκτός από τη χρήση στα θερμοκήπια, τον Απρίλιο του 2018. Η Γαλλία έχει ήδη απαγορεύσει και τα τέσσερα εντομοκτόνα και ένα άλλο, περιλαμβανομένων και των θερμοκηπίων. Γ. Κανέλλης

Απόβλητα αμιαντούχων υλικών, όπου να 'ναι.

Τα βλέπουμε συχνά γύρω μας. Σε άκρες δρόμων, ανάμεσα σε άγρια βλάστηση, ακόμη και αφημένα στα πεζοδρόμια. Μιλάμε για τα φύλλα αμιαντοσιμμένου, που αφαιρούνται από παλιότερες κατασκευές, πρόχειρες ή πεπαλαιωμένες και κανείς δεν ξέρει πού να τα πάει. Τα υλικά αυτά, δυνητικά (αν για κάποιο λόγο σπάσουν ή τριφτούν) μπορεί να αποτελέσουν κίνδυνο για την υγεία όποιου αναπνεύσει τη σκόνη τους, που περιέχει ίνες αμιάντου.

Αλλά, όπως έχουμε ξαναγράψει, επίσημος χώρος για τη διαχείρισή τους, έστω με απλή υγειονομική ταφή, δεν υπάρχει. Διότι δεν υπάρχει η πολιτική βούληση να υπάρξει, μην τυχόν και προσελκύσει ανάλογα απόβλητα και άλλων περιοχών. Οπότε ανεχόμαστε την ασχήμια να διασπείρεται σε περιοχές, όπως το τμήμα του πλατανοδάσους του Προαστίου κοντά στην Αχιλλέως (φωτογραφία), ο δρόμος προς το Βελβίτσι και άλλα σημεία.

Θα πει κάποιος, εδώ αφέθηκε το πρόβλημα των χιλιάδων τόνων αμιαντούχων αποβλήτων της Αμιαντίτ, στο Δρέπανο, να λυθεί από τον ...στρατηγό άνεμο, για

να μην ονομαστεί μέρος του αποτελούμενου από 135 στρέμματα οικοπέδου της, χώρος ταφής αμιαντούχων υλικών, έστω και αν έκλεινε αμέσως μετά.

Με τέτοιες πρακτικές, όμως, δεν λύνεται κανένα πρόβλημα δύσκολων αποβλήτων.

Ας ξεκινήσουμε με το απλούστερο,

μια μικρής έκτασης υποδομή για την ασφαλή ταφή μικρών ποσοτήτων αμιαντούχων υλικών. Και συνεχίζουμε με την Αμιαντίτ.

Χρειάζεται θάρρος και λογική. Θα βρεθούν;

Γ. Κανέλλης.

Η Ανανεώσιμη Ενέργεια φτηνότερη από τα ορυκτά καύσιμα

Μπορεί οι αρνητές της κλιματικής αλλαγής και όσοι έχουν επενδύσει στα ορυκτά καύσιμα να τα βάζουν με τους νέους, που ζητούν να μην τους «κλέψουν το μέλλον», οι εξελίξεις όμως τους δικαιώνουν. Το κόστος των ΑΠΕ μειώθηκε σε χαμηλά επίπεδα το 2018, σύμφωνα με νέα έκθεση του Διεθνούς Οργανισμού για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (IRENA). Οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας είναι ήδη ο φτηνότερος τρόπος για την παραγωγή ηλεκτρισμού σε πολλά μέρη του κόσμου, αναφέρει ο διακυβερνητικός οργανισμός και ξεπερνούν γρήγορα την επίδοση των ορυκτών καυσίμων σε παγκόσμια κλίμακα.

Εντός του επόμενου έτους, η ηλεκτρική ενέργεια, που παράγεται από τις υπερράπιες τεχνολογίες αιολικής και ηλιακής φωτοβολταϊκής (PV), θα είναι σταθερά φτηνότερη από την ηλεκτρική ενέργεια, που παράγεται από οποιαδήποτε πηγή ορυκτών καυσίμων, σύμφωνα με την εν λόγω έκθεση. Εκτός από το «κρυφό» κόστος των ορυκτών καυσίμων – από τις επικίνδυνες δραστηριότητες εξόρυξης και γεώτρησης έως τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου, που διαταράσσουν τα κλιματικά πρότυπα σε όλο τον πλανήτη – αυτό ενισχύει περαιτέρω τα οικονομικά επιχειρήματα για μια πλανητική στροφή προς τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

Η μεγαλύτερη μείωση του κόστους το 2018 αφορούσε στη συγκεντρωμένη ηλιακή ενέργεια (CSP), η οποία παρουσίασε πτώση κατά 26% στο παγκόσμιο σταθμισμένο μέσο κόστος παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, σύμφωνα με την IRENA. Ακολούθησε πτώση 14% για το κόστος της βιομάζας, 13% για την ηλια-

Τα γραφεία της Apple στο Cupertino της Καλιφόρνιας, τροφοδοτούνται πλήρως με ενέργεια από φωτοβολταϊκά.

κή φωτοβολταϊκή ενέργεια και την αιολική, 11% για την υδροηλεκτρική ενέργεια και 1% για την γεωθερμική και τα υπεράκτια αιολικά. Αυτές οι μειώσεις είναι αποτέλεσμα τεχνολογικών βελτιώσεων, καθώς και από την αύξηση της παραγωγής.

Η υδροηλεκτρική ενέργεια παραμένει η φτηνότερη μορφή συνολικής ανανεώσιμης ενέργειας, με παγκόσμιο σταθμισμένο μέσο κόστος μόλις κάτω από 0,05 δολάρια ανά κιλοβατώρα (kWh), αλλά πολλές άλλες πηγές είναι συνήθως κάτω από 0,10 δολάρια ανά kWh, σύμφωνα με την IRENA. Αυτό περιλαμβάνει τα αιολικά στην ξηρά, λίγο περισσότερο από 0,05 δολάρια ανά kWh και την ηλιακή φωτοβολταϊκή ενέργεια, η οποία είναι κατά μέσο όρο λιγότερο από 0,90 δολάρια ανά kWh παγκοσμίως. Ακόμη και η CSP, η πιο ακριβή ανανεώσιμη πηγή, ανταγωνίζεται όλο και περισσότερο τα ορυκτά καύσιμα σε περίπου 0,19 δολάρια ανά kWh. Προς σύγκριση, η ανάπτυξη μιας νέας μονάδας παραγωγής

ηλεκτρικής ενέργειας, που βασίζεται σε ορυκτά καύσιμα, όπως το πετρέλαιο ή το φυσικό αέριο, τείνει να κυμαίνεται από 0,05 έως 0,15 \$ ανά kWh, σύμφωνα με τη Forbes.

Η τάση αυτή δεν δείχνει ενδείξεις επιβράδυνσης, προσθέτει η IRENA. Το κόστος των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας αναμένεται να συνεχίσει να μειώνεται στην επόμενη δεκαετία, ειδικά για τις τεχνολογίες ηλιακής και αιολικής ενέργειας. Περισσότερο από το 75% της αιολικής ενέργειας στην ξηρά και το 80% των ηλιακών φωτοβολταϊκών έργων, που πρόκειται να τεθούν σε λειτουργία το επόμενο έτος, θα παράγουν ηλεκτρική ενέργεια σε χαμηλότερες τιμές από τις φτηνότερες επιλογές για ορυκτά καύσιμα, σύμφωνα με την έκθεση. Εκτός από αυτό, επισημαίνει η IRENA, σταθερός στόχος είναι να επιτυγχάνουν αυτό το ορόσημο χωρίς καμιά επιδότηση.

Γ.Κ.

Πληγές της οδού Ναυαρίνου

Η οδός Ναυαρίνου, συνέχεια της Κανακάρη, είναι δρόμος κυκλοφοριακά σημαντικός και με μεγάλο μήκος στη δυτική Πάτρα. Όμως καταλήγει...άδοξα, σε αδιέξοδο, στο σημείο που συναντάται με την Παρνασσού, επίσης αδιέξοδη. Δίπλα η λεωφόρος Ελευθερίου Βενιζέλου.

Επιπλέον μια άθλια παράγκα καλύπτει όλο το πεζοδρόμιο λίγο πριν την διασταύρωσή της με την Βορείου Ηπείρου. Τόσο η αναγκαία διάνοιξη της Ναυαρίνου και της Παρνασσού όσο και η κατεδάφιση της εξωφρενικής περίπτωσης του άθλιου κτίσματος, που καταλαμβάνει το πεζοδρόμιο της Ναυαρίνου, πρέπει να γίνουν.

Μια ανάλογη παράγκα υπήρχε πριν χρόνια στην Ιεροθέου και Θεμιστοκλέους και κάποια στιγμή έγινε κατορθωτό να κατεδαφιστεί, αναβαθμίζοντας δραστικά την κυκλοφορία στο πολυσύχναστο εκείνο σημείο.

Κάτι ανάλογο πρέπει να γίνει και με τα σημεία της Ναυαρίνου, που φαίνονται και στις φωτογραφίες μας. Και να γίνει γρήγορα. Αν μη τι άλλο, αυτή την τριτοκοσμική εικόνα δεν την αξίζουμε.

Γ. Κανέλλης

Έκθεση φωτογραφίας με θέμα: «Η άγρια πανίδα της Ελλάδας»

ΤΗΝ ΠΑΡΑΜΟΝΗ ΤΗΣ ΠΡΩΤΟΜΑΓΙΑΣ ΣΤΑ ΨΗΛΑΛΩΝΙΑ

σματος της Ελληνικής άγριας Πανίδας. Στο φωτογραφικό μας στόχαστρο, μικρά και μεγάλα θηλαστικά, πουλιά, ψάρια, αμφίβια, ερπετά, έντομα κλπ. **στο φυσικό τους περιβάλλον.** Δεν θα γίνουν δεκτές φωτογραφίες ζώων σε αιχμαλωσία (κλουβιά ή ζωολογικοί κήποι).

Οδηγίες για τη συμμετοχή:

Στο διαγωνισμό μπορεί να πάρει μέρος **κάθε ερασιτέχνης φωτογράφος** στέλλοντας **από 1 έως 5 φωτογραφίες**, από τις οποίες θα εκτεθούν οι καλύτερες και οι οποίες θα επιλεγούν από ειδική επιτροπή αξιολόγησης.

Οι φωτογραφίες **δεν πρέπει να έχουν υδατογράφημα ή πλαίσια** και πρέπει να προέρχονται από μια και μοναδική αρχική λήψη. Η αποστολή των φωτογραφιών θα γίνει σε ψηφιακή μορφή και σε αρχεία με επέκταση .jpeg.

Το όνομα του αρχείου κάθε φωτογραφίας πρέπει να περιλαμβάνει το ονοματεπώνυμο του φωτογράφου, την τοποθεσία

λήψης της φωτογραφίας και (εάν είναι γνωστό) το όνομα του οργανισμού. Όποια φωτογραφία δεν πληροί οποιοδήποτε από τα ανωτέρω κριτήρια δεν θα ληφθεί υπόψη.

Οι φωτογραφίες θα πρέπει είτε να σταλούν με e-mail στο oikirpa@otenet.gr είτε να παραδοθούν σε ψηφιακή μορφή (cd-dvd) στα γραφεία της ΟΙΚΙΠΑ Σαχτούρη 64, Πάτρα μέχρι την Παρασκευή 3 Απριλίου 2020.

Για περισσότερες πληροφορίες και δηλώσεις συμμετοχής στο τηλέφωνο 2610.321010 7-9 μ.μ. από Τρίτη-Παρασκευή στην ΟΙΚΙΠΑ.

Για μια ακόμη χρονιά η ΟΙΚΙΠΑ προσκαλεί όσους αγαπούν τη φωτογραφία φύσης να πάρουν μέρος στην **Έκθεση φωτογραφίας**, που διοργανώνει την παραμονή της Πρωτομαγιάς στην πλατεία των Υψηλών Αλωνίων, στην Πάτρα.

Ο τίτλος του φετινού μας θέματος είναι **«Η άγρια πανίδα της Ελλάδας»** και στόχο έχει να προβάλει τη βιοποικιλότητα της χώρας μας και να ωθήσει τους νέους να προσεγγίσουν τη φύση με τα πόδια, τα κιάλια και τη φωτογραφική τους μηχανή!

Θα το πετύχουμε αυτό με τη βοήθεια των ερασιτεχνών φωτογράφων φίλων μας, αναδεικνύοντας όσο γίνεται περισσότερες όψεις της ομορφιάς, κάθε ζωντανού πλά-

ΔΙΑΦΗΜΙΣΤΕ ΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΣΑΣ ΣΤΗΝ «ΕΝ ΑΙΘΡΙΑ»

ρεάν σε δημόσια πρόσωπα, συλλογικούς φορείς και δημόσιες υπηρεσίες.

Εν όψει της συμπλήρωσης 30 χρόνων κυκλοφορίας, τα μέλη της ΟΙΚΙΠΑ απευθύνονται στις τοπικές επιχειρήσεις για μια προνομιακή διαφημιστική προβολή.

Ο μεγάλος αριθμός των αποδεκτών κάθε μήνα, εγγυάται την αποτελεσματική προώθηση του διαφημιστικού σας μηνύματος, σε ένα έντυπο που προβάλλει **περιβαλλοντικά και οικολογικά θέματα** τοπικού και παγκόσμιου ενδιαφέροντος, με μεγάλη αναγνωσιμότητα.

Η ποιοτική σύνθεση του αναγνωστικού μας κοινού εξασφαλίζει τη θετική ανταπόκριση σε επιλεγμένες καταχωρήσεις των τοπικών

επαγγελματιών και επιχειρήσεων.

Παράλληλα με την καταχώρησή σας **ενισχύετε τον αγώνα της ΟΙΚΙΠΑ** για την προστασία του περιβάλλοντος και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής στην πόλη μας.

Είμαστε στη διάθεσή σας για περισσότερες πληροφορίες και λεπτομέρειες. τηλ. 2610-32.10.10, 7-9 μ.μ. (Διατίθεται τιμοκατάλογος καταχωρήσεων)

H ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Η μηνιαία οικολογική εφημερίδα της Πάτρας «εν αιθρία» εκδίδεται από την Οικολογική Κίνηση Πάτρας (ΟΙΚΙΠΑ) ανελλιπώς από το 1991 και αποστέλλεται ταχυδρομικά σε πάνω από **1.000 συνδρομητές**, ενώ διατίθεται δω-